VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Lietuvi, tavo pareiga ginti Ameriką. Tu neatidėliodamas, pirk Defense Bondsus. Skubinkis i Dėdei Samui, kovojančiam su agresoriais, su tautų la priesais

BUY UNITED STATES DEFENSE BONDS AND STAMPS

LVI METAI 13 N. PENKTADIENIS, 1942 M. KOVO (MARCH) 27 D., BROOKLYN, N. Y. KAINA 5 CENTAI

NEW YORK PUBLIC LIBRARY

DABAR

Pas Lapienę
Dar apie jį
Liežuviai
Liūdas Gira

JUOZAS TYSLIAVA

Gyvenu, kaip čigonas. Vakar — Philadelphijoje. Šiandien — Babylon, L. I.

Kadangi esu Pr. Lapienės svečias, tai ir šiuos žodžius rašau jos darbo kambaryje, jos rašomąja mašinėle.

Pr. Lapienė — artimiausia Vienybės bendradarbė. Bet jos, kaip rašytojos, vardas žinomas kiekvienam šviesesniam Amerikos lietuviui.

Kas kartą skaitė Lapienės mintis, pastabas, liečiančias mūsų gyvenimo reikalus, tas visados norės skaityti jos raštus.

Vienybė, kaip ir jos skaitytojai, didžiuojasi, turėdami tokią bendradarbe, kaip Lapienė. O ka jau kalbėti apie Ilgosios Salos lietuvius, kurių kaimynystėje gyvena ir dirba ši rašytoja?

° ° °

Praėjusią savaitę aš rašiau apie Walt Whitmaną.

Šią savaitę sueina lygiai 50 metų, kai mirė šis didysis Amerikos poetas, demokratijos dainius.

Walt Whitman buvo Ilgosios Salos gyventojas. Namas, kuriame kadaise poetas gyveno, dabar — muziejus. Čia sudėti jo daiktai, knygos ir rankraščiai. Net vienas Ilgosios Salos kelias pavadintas poeto vardu.

Walt Whitman mirė, sulaukęs gilios senatvės. Jo kūnas paseno, nusidėvėio, bet dvasia buvo jauna. Vienoje savo poemoje jis sako:

"Sėdžiu pasenęs, surūgęs ir ištižęs,
Mano kūnas — trūnijančių kaulų ir sausgyslių krūva.
Bet apie tai dainuoti... Bus gana."

Tai buvo paskutinės Walt Whitmano eilės.

* * *

Mes žinome, kas yra penktoji kolona. Šis žodis, šis terminas, gimė Ispanijos civilinio karo metu.

Bet ar jūs girdėjote ką apie šeštąją kolonę?

Jeigu penktoji kolona dirba su rankomis, tai šeštoji kolona — su liežuviais. Šitie nesąmoningi priešo agentai, nemokėdami suvaldyti liežuvių, skleisdami gandus, demoralizuojančius visuomenę, kartais padaro nuostolių daugiau, negu šnipai ir teroristai.

Pirmiausia reikia atsiminti: kas galima taikos metu, to negalima dabar, kai priešas tykoja iš visų pusių.

Laisvė be drausmės šiuo metu yra pavojinga.

* * *

Liūdas Gira, kaip ir kiti "tarybinės" Lietuvos komisarai, šiuo metu gyvena Kuibiševe.

Chicagos Vilnis įsidėjo Liūdo Giros eilėraštį, kuriame tas quislingas "dainuoja" apie sutemusią Maskvą. Jis, žinoma, nesigaili pagarbinti "genijalaus vado," priėmusio Lietuvą į "tarybinę šeimą."

Rodos, 1919 metais Liūdas Gira buvo bolševikų kalinamas. Sėdėdamas Daugavpilio kalėjime, Liūdas Gira dainavo apie komisarus ir... utėles.

"Dul dul dūdelės" autorius tada, mat, buvo kitokios nuomonės apie bolševikus ir jų santvarką.

PASKIRTA NAUJA ADMINISTRACIJA LIETUVAI, LATVIJAI IR ESTIJAI

Vokiečiai pasilieka sau policijos, politikos ir ekonominio gyvenimo tvarkymą

STOCKHOLM, Švedija. — Vyriausiais vokiečių komisaras vadinamam Ostlandui, šiomis dienomis paskelbė, kad paskirtos naujos administracijos Baltijos valstybėms: Lietuvai, Latvijai ir Estijai ir nurodė, kad tose valstybėse oficialė kalba turi būti vokiečių kalba.

Iš to paskelbimo matyti, kad vokiečiai savo rankose pasilieka visišką tų valstybių politinio, ekonominio gyvenimo kontrolę, taip pat policijos ir kitų saugumo įstaigų kontrolę. Ta proga paskelbta, kad nebus gražinti turtai, kurie buvo prieš karą Rusijos bolševikų nacionalizuoti, kaip pav. kolchozai ir kiti.

Tiems kraštams administruoti kiekvienai valstybei paskirtos tarybos iš penkių ir septynių žmonių. Estijoj paskirtas dr. Mall, Estijos fašistas, Latvijai ir Lietuvai paskirtos tarybos iš po septynis žmones. Latvijoj tarybą vadovauja Gen. Dankers, buvęs Liepojos įgulos vadas, o Lietuvoje — Gen. Kubiliūnas.

CRIPPSAS SIŪLYS INDIJAI LAISVĘ UŽ PAGALBĄ KARE PRIEŠ AŠĮ

Greičiausiai bus pasiūlyta nepriklausomybė Egipto pavyzdžiu

NEW DELHI, Indija. — Specialus Anglijos atstovas Sir Stafford Cripps, kuris neseniai iš Londono atvyko į Indiją tartis su Indijos politiniais vadais dėl Indijos nepriklausomybės ir militarinės pagalbos Jungtinėms Tautoms, greičiausiai pasiūlys Indijai visišką nepriklausomybę Egipto pavyzdžiu, tačiau Indija turėtų pasirašyti su Anglija militarinę sutartį pasižadėdama visu kuo remti Jungtines Tautas kare prieš Vokietiją, Japoniją ir Italiją.

Pagrindiniai susitarimo dėsniai maždaug šitoki:

1—Indija būtų laisva valstybė Egipto pavyzdžiu, tačiau pirma turėtų pasirašyti karinę sutartį su Anglija, kaip sąjungininkė.

2—Indijos teritorija pasiliktų kaip yra dabar, neskirstant ją į indusų ir musulmonų teritorijas.

3—Pokarinėje taikos konferencijoje Indija turėtų lygų balsą, kaip visos kitos nepriklausomos valstybės.

Politiniai sluoksniai mano, kad pradžioje Cripps nepasakys smulkų susitarimo planą ir Anglijos siūlymus Indijai, iki jis nepatirs visų Indijos politinių grupių nusistatymo ir nuomonės.

Cripps tikisi savo misiją sekmingai baigti Indijoje per dvi savaites laiko.

Lietuvos ūkiui trūksta darbininkų

LISBON, Portugalija.—Radio žiniomis, Lietuvoje, Sedos srityje paskutiniu laiku pritrūko žemės ūkio darbininkų. Daugumas darbininkų dabar atlyginimui už darbą reikalauja mokėti grūdais, mėsa ir kitais produktais. Pinigais retas iam. Vokiečių komisarai uždraudė Lietuvos ūkininkams mokėti darbininkams už darbą grūdais ir produktais.

Britų lėktuvai Kuboje

HAVANA, Cuba. — Šiomis dienomis į Kubos karo aviacijos bazes atskrido septyni anglų karo lėktuvai, kurie kartu su Amerikos lėktuvais patruliuos Atlanto vandenis ir naikins priešo povandeninius laivus.

Rusai pasirašė sutartį su japonais

MASKVA. — Sovietų Rusija šiomis dienomis pasirašė žvejybos sutartį su Japonija. Dėl šios sutarties pasirašymo, rusų spauda sako, kad šiuo metu Rusija nenori kiršinti ir išprovokuoti Japonijos, nors ji simpatizuojanti demokratinėms valstybėms. Sutartis pasirašyta tik vieneriems metams.

MacArthuras žada skelbti karo faktus

MELBOURNE, Australija. —Jungtinių Tautų karo vadas gen. MacArthuras paskelbė spaudai, kad vykdant karo operacijas prieš Japoniją jis skelbs visuomenei visus faktus apie operacijas, kurios, žinoma, neduos priešui bet kokių naudingų informacijų. MacArthuras mano, kad teisingai informuoti visuomenę reikia, nes teisingos informacijos daug pagelbsti palaikyti visuomenėje aukštą moralę.

Mažeikiuose nužudė 46 žmones

LISBON. — Dabar skelbiama, kad Mažeikių apskrityje, bolševikai iš viso nužudė 46 žmones. Šios žinios, esą dar nėra galutinos, nes dar gaunama pranešimų apie dingusius be žinios Mažeikių apskrities gyventojus, tačiau ar jie nužudyti ar kur nors išgabenti, nežinia.

Japonai užėmė salas netoli Indijos

NEW DELHI, Indija.— Šią savaitę japonai užėmė Andanam salų grupę, Bengalo įlankoje, netoli Indijos pakraščių. Šios salos yra tik apie 500 mylių nuo Alijantų vandens kelio tarp Ceylon ir Kalkutos.

Pakeliui į Australiją — Dalis Jungtinių Amerikos Valstybių kariuomenės laive, pakeliui į tolimą Australiją, — Jungtinių Tautų karo vadovybės centrą.

Uždraudė vesti lietuvaites

STOCKHOLM, Švedija. — Vokiečių okupacinė valdžia Baltijos valstybėse paskelbė įsakymą, draudžianti vokiečiams vesti Baltijos valstybių merginas, taip pat uždraudė vokietaitėm ištekėti už Lietuvos, Latvijos ar Estijos vyrų.

Įsakyme pažymėta, kad tokios vedybos vėliau gali būti leidžiamos, tačiau šiuo metu negalima nes dabar nėra priežasčių patikkrinti jų valstybių žmonių "kraujo grynumą". Mat ateityje kiekviena lietuvaitė ar latvaitė, kuri norės ištekėti už vokiečio turės būti patikrinta, ar ji yra grynakraujė arijonė, ar ne.

Gali nebūti vokiečių puolimo pavasarį

LONDON. — Anglų oficialūs sluoksniai ir karo ekspertai mano, kad šiemet pavasarį gali neįvykti lauktas vokiečių generalinis puolimas rytų fronte. Nurodoma, kad per žiemą vokiečiai rytų fronte turėjo tokius milžiniškus nuostolius, kad jų jėgos rytų fronte žymiai susilpnėjo.

Kita priežastis, nurodoma, yra ta, kad paskutiniu laiku vokiečiai ir italai pradėjo labai daug kariuomenės koncentruoti Graikijoje, apie Solonikus.

Chicagietis sutorpedavo japonų lėktuvnešį

CHICAGO, Ill. — Čia šiomis dienomis gauta žinių, kad kilęs iš Chicagos jaunas povandeninio laivo vadas leit. Voge, netoli Australijos sutorpedavo didelį japonų lėktuvnešį. Povandeninis laivas lėktuvnešį užpuolė nakties metu prie mėnulio šviesos.

Pavogė $30,000

CHICAGO, Ill. — Šiomis dienomis Illinois Acceptance korporacija apsižiūrėjo, kad iu iždininkė ir knygvedė Irene Wilkalis iš korporacijos kasos pavogė $30,000.

Vėliau p. Wilkalis pati prisipažino, kad ji pradėjo korporacijos pinigus vogti dar prieš 9 metus ir iki šiol pavogusi $30,000. Sulaikyta knygvedė ir jos vyra Paul Wilkalis.

KĄ ROSENBERGAS SAKO APIE PABALTIJO VALSTYBIŲ LIKIMĄ

Sako, šiuo metu visų uždavinys yra suteikti vokiečių kariuomenei kas jai reikalinga

LISBON, Portugalija.— Vokiečių leidžiamas Baltijos valstybėse laikraštis Deutsch Zeitung im Ostland paskelbė pasikalbėjimą su Vokietijos ministro Alfredo Rosenbergu. Pasiteiravus apie Pabaltijo valstybių likimą ir tų valstybių politinę formą, Rosenbergas atsakė, kad iki karo pabaigos negalima net ir galvoti apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos politinę formą.

Toliau jis pareiškė, kad šiuo atžvilgiu turi įtakos labai daug momentų, į kuriuos vėliau bus atsižvelgiama: tam tikrų sričių istorija, įvairių bendruomenių istorijos, pagaliau, bendra ir specialė laikysena tų šalių ir tautų, kurios šiandien yra vokiečių administruojamos.

Baigdamas Rosenbergas pridūrė: "Mūsų uždavinys, būtent, visų uždavinys gali būti šiandien tiktai toks: nenuilstamu darbu garantuoti "Ostlando" saugumą ir suteikti kovojančiai vokiečių kariuomenei visa tai, ko jai yra reikalinga. Būsimiems patvarkymams turės lemiamos įtakos, kiek tautos prisidėjo prie ano uždavinio, sako nacių ministras.

Iš to matyti, kad vokiečiai šiuo metu rūpinasi kodaugiausiai išnaudoti tuos kraštus, kuriuos jie okupavo, o Rosenbergo pastabos apie tų kraštų "istorijas" ir "tradicijas," aiškiai parodo, kad vokiečiai greičiausiai visą Pabaltijį norėtų prisijungti prie Vokietijos besąlyginiai.

AMERIKOS KARO LAIVYNAS UŽPUOLĖ JAPONUS WAKE IR MARCUS SALOSE

Sunaikinti japonų aerodromai, hangarai, laivai ir karo lėktuvai

WASHINGTON. — Jungtinių Amerikos Valstybių karo laivyno eskadra staiga užpuolė japonų karo bazes Ramiajame vandenyne ant Wake ir Marcus salų, kur paskutiniu laiku japonai pradėjo įrengti naujas tvirtoves, aerodromus ir turėjo karines bazes. Užpuolimas ant Wake salos įvyko vasario 24 d. Salą ir naujas instiliacijas kartu puolė ne tik karo lėktuvai, bet ir visos eskadros karo laivai. Marcus salą, apie 1,000 mylių nuo Japonijos, tie patys karo laivai užpuolė kovo 4 d. anksti iš ryto. Kadangi Marcus sala jau seniai yra japonų, tai joje įsitvirtinimai ir sustiprinimai daug didesni ir geresni. Eskadro uždavinys buvo visą tai sunaikinti. Salą pirmiausiai užpuolė iš oro, o vėliau karo laivai atidarė į ją ugnį.

Šiame puolime japonams padaryta labai dideli nuostoliai, nes beveik visi kariniai įrengimai sunaikinti. Uoste nuskandinta keletas sargybos laivų ir sunaikintos japonų armotos, sandėliai ir hangarai. Puolime amerikonai neteko tik dviejų karo lėktuvų.

Puolime dalyvavo Amerikos laivyno šarvuočiai, vienas lėktuvnešis ir eskadrilė naikintuvų.

Kinų kelias per Rusiją

ČUNKING, Kinija. — Japonams nukirtus Burmos kelią, kuriuo Kinijai buvo pristatoma visokia karo medžiaga iš Amerikos, Anglijos ir kitų valstybių, dabar kinams liko tik vienas kelias, per Rusiją. Tuo keliu dabar eina didelis judėjimas. Karo medžiaga dabar pristatoma kinams tuo keliu. Tuo tarpu kinai tiesia naują kelią iš Kinijos į Indiją, tačiau juo dar negreitai bus galima naudotis.

Pereitų metų gruodžio mėnesį Lietuvoje mirė Vytauto Didžiojo Universiteto profesorius Volteris. Jis buvo 85 metų amžiaus.

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

Žiniomis iš Lisbono, Lietuvos laikraščiai skelbia, jog paskutiniu laiku vokiečiai Lietuvoje jau pradėjo vokintinti lietuviškus vietovardžius. Kauno komisaras viename savo įsakyme Zarasus vokiškai vadina "Osseree".

Buvęs Lietuvos Raudonasis Kryžius, dabar pavadintas Savitarpinė Pagalba, pasiuntė sunkvežimį su dovanomis lietuviams esantiems vokiečių nelaisvėje. Iš to matyti, kad vokiečiai dar nesutinka paleisti lietuvių paimtų į nelaisvę rytų fronte.

Savitarpinės Pagalbos ligoninėje Kaune dabar guli 10 Lietuvos partizanų, kurie buvo sunkiai sužeisti kovose su bolševikais. Dviem partizantams buvo amputuotos kojos, kiti šiaip labai sunkiai sužeisti, kad iki šiol negalėjo išeiti iš ligoninės.

Muilo stoka Lietuvai labai apsunkina kovą su dėmėtąja šiltine. Sakoma, kad nuo sausio mėnesio Lietuvos gyventojams esą leista buvo nusipirkti tik apie ketvirtadalį svaro muilo.

Vokiečių komisaras Baltijos valstybėms Rosenbergas, kaip skelbia švedų spauda, sako, kad vokiečiai žymiai sumažins vokiečių valdininkų skaičių Lietuvoje, Latvijoje ir Baltijoje. Lietuva bus padalinta į 7 provincijas kurias valdys vietiniai komitetai. Viriausiu komisaru pasiliks Lohse.

Dabar apskaičiuota, kad bolševikai būdami Lietuvoje daugiausiai sunaikino galvijų, o veisliniai buliai visai išnaikinti. Kokią žalą Lietuvoje padarė vokiečiai, žinoma, patirsime tik vėliau.

Kauno radijas skelbia, kad Kaune atidarytas kažin koks pirmos rūšies lietuvių vokiečių restauranas. Vilniuje veikia kažkokia vokiečių įmonė, kuri ieško tarnautojų mokančių vokiečių kalbos.

Per Kauno radiją buvo pasakota apie lietuvių suomių santykius. Žinias surinkęs Lietuvos Generalinis Konsulas Helsinkyje dr. Oeller. Autorius teigia, kad lietuviai ir suomiai priešistorininiais laikais gyvenę greta, nes suomių kalboje iki šių dienų yra užsilikusių lietuviškų žodžių.

Žiniomis iš Portugalijos, skelbiama, kad Šiauliuose turgai visai uždaryti ir aplamai draudžiama prekiauti atvirose vietose. Draudimas paskelbtas ryšy su dėmėtosios šiltinės epidemija.

Lietuvos laikraščiuose dažnai dabar matyti pamokinimai, kaip namie pasigaminti dažų iš samanų, kaip pasidaryti mielių ir kt. Dažus mokina gaminti iš medžių žievių, beržo lapų ir įvairių samanų.

Generalinis vokiečių komisaras Lietuvoje paskelbė įsakymą visiems Lietuvos ūkininkams privalomai sodinti cukrinius runkelius Be to, ūkininkams nurodoma, kiek jie turi runkelių sodinti.

OLŠAUSKAS STATO VISAI NAUJĄ IKI ŠIOL NEMATYTĄ VEIKALĄ

"Sėjo Vaisiai," trijų veiksmų tikybinės dvasios drama, pirmą kartą lietuvių scenoje

AMSTERDAM, N. Y. — Verbų sekmadienį, kovo 29 d. Amsterdamo High School auditorijoje pirmą kartą lietuvių scenoje statoma trijų veiksmų tikybinės dvasios drama pavadinta "Sėjos Vaisiai." Veikalą režisuoja artistas J. Olšauskas.

Ši nauja drama, lietuvių scenoje turėtų susilaukti didelio pasisekimo, nes ji yra ne tik tikybinės dvasios, bet būdingai atvaizduota Kristaus laikų gyvenimas. Veikale yra nemažai romantikos ir aplamai anų laikų žmonių charakteristikos.

Veikalas vaizduoja Judėjos kunigaikščio gyvenimą Kristaus laikais, jo žiauraus elgesio pasekmes ir pagaliau tikėjimo galę ir pasikeitimą.

Veikalas yra visapusiškai gražus Scenerija graži ir rūbai pritaikyti tų laikų reikalavimams. Be to vaidinimui pritaria orkestras ir pianas.

Sprendžiant iš veikalo turinio ir jo artistų, "Sėjos Vaisiai" turėtų susilaukti didelio pasisekimo Amsterdame. Ir neabejojama, kad veikalas ir pats vaidinimas publikai patiks.

Veikiantieji asmenys ir vaidintojai yra šie: Kunigaikštis Steponas — Juozas Olšauskas, jo tarnas Elijas — J. Žukas, jo vergas Ezavas — J. Vasiliauskas, raštininkas Danielius — S. Šlaveikis, kunigaikščio motina — S. Kucaitė, jos tarnaitė Rūta — S. Kisieliūtė, kunigaikščio sužadėtinė Rebeka — S. Railaitė, jos teta Tabita — S. Kybartaitė, jos tarnaitė Morta — S. Lukšytė, skolininkas—Judas — J. Sinčius, skolininkė Sara — O. Gegžnaitė, Rabbi Juozapas—M. Kerbelis.

Juozas Olšauskas

Orkestrui vadovauja L. Razelskis. Pianu pritars Vera Motejūnaitė. Veikalą režisuoja artistas J Olšauskas. Statomas sodaliečių triusu.

Patartina ne tik Amsterdamo lietuviams šio veikalo pažiūrėti, bet ir kitų kolonijų, ypač kurios yra arčiau Amsterdamo. Mes neabejojame, kad nesigailėsite.

Kor.

IMIGRACIJOS KOMITETAS SVARSTO PATAISAS NATURALIZACIJOS ĮSTATYMO

Senato Imigracijos Komitetas neseniai baigė išklausyti sumanymo, kuris ypatingai svarbus ateiviams ir naturalizuotiems piliečiams. Šį sumanymą, H. R. 6250, Atstovų Butas jau pravedė.

Jeigu taptų įstatymu, tarp kitų dalykų, jis paliuosuos kai kuriuos ateivius nuo dabartinio naturalizacijos įstatymo reikalavimų. Tai pageidaujamas dalykas tūkstančiams senesnių nepiliečių, kurie manė, kad jie niekad negalės tapti Amerikos piliečiai, nes jie negalėjo išlaikyti mokslumo egzaminų. Ateiviai, 50 metų ir virš, kurie pastoviai gyveno Suv. Valst. nuo 1924 m. liepos 1 d. ir kurie turi pirmas popieras, arba kurie į dviejų metų laiką po priėmimu to įstatymo, išsiims popieras, galės įgyti pilną pilietybę, be žinojimo anglų kalbos ir nereikės sava ranka pasirašyti po peticija, nereikės išlaikyti kitus mokslumo reikalavimus.

Ginčijamiausias patvarkymas H. R. 6250 sumanymo, autorizuotų panaikinimą pilietybės certifikato, kur naturalizuotas pilietis "žodžiais, raštu, veikimu arba pasielgimu parodo, kad jis politiniai ištikimas svetimai valstybei arba viršenybei."

Teisingumo Departamentas prašė tokio patvarkymo, kad jis galėtų geriau apsidirbti su tais, kurie Amerikos pilietybe slepia nelojalumą ir pavojingą veikimą. Kelios organizacijos, kurios buvo atstovautos Senato išklausymuose mano, kad šis patvarkymas pertoli siekia; kad jis diskriminuoja tarpe naturalizuotų ir čia gimusių piliečių, nes nuo čia gimusių už tas pačias priežastis negalima atimti jų pilietybės. Jie ragino, taipgi, kad toks patvarkymas peržengtų naturalizuoto piliečio civiles laisves, nes jis bijotų diskusuoti dalykus.

Kalbėtojai iš valdžios pusės sakė, kad tokia baimė yra be pamato, kad to patvarkymo tiklas nėra gąsdinti ir terorizuoti naturalizuotus piliečius. Tas patvarkymas, jie laiko, atkreiptas į tuos naturalizuotus piliečius, kurie dabar turi aiškius politinius ryšius su svetimomis šalimis ir kurie po pilietybe slepia jų svetimą ištikimumą. Naturalizuotų piliečių kultūriniai ir sujaudinti ryšiai su šalimi, kur gimė nėra atakuojami nei įtariami. Jie toliau įrodo, kad sunaikinti pilietybę, pagal šio įstatymo, galima tikrai legaliu būdu ir po teismo pilniausių tyrinėjimų, ar naturalizuoto piliečio žodžiai, raštai, veikimas arba pasielgimas įrodo, kad jis politiniai ištikimas svetimai valdžiai ar ne. Taipgi teismo nusprendimą galima pavesti apeliacijos teismams.

FLIS.

Toronto jaunuoliai rengia vakarą

TORONTO, Canada.— Kovo 29 d., sekmadienį, Toronto lietuviai, jaunuoliai stato gražų veikalą, parapijos svetainėje.

Geriausi naujosios kartos lietuviai, artistai ir artistės suvaidins komedijėlę, dviejų aktų "Į mokslą."

Po vaidinimo, jaunų mergaičių choras padainuos keleta patriotiškų dainelių. Be to bus eilės, monologai ir t.t.

Visi Toronto lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti į šį nepaprastą, pirmą sykį naujosios kartos lietuvių rengiamą vakarą. Užtikrinam, kad pilnai būsite patenkinti.

Koncerto pelnas skiriamas atgaivinimui lietuvių kalbos mokyklos. Pradžia 7 val. vak.

Rengėjai.

SPAUDA — ŽMONIJOS AUKLĖTOJA.

Šaukiamas Draugijų tarybos susirinkimas

BALTIMORE, Md. — Visiems draugiju ir organizacijų delegatams pranešama, kad kovo 30 d. 8 val. vakare Lietuvių svetainėje įvyksta Lietuvių draugijų tarybos susirinkimas. Bus renkama valdyba ir svarstomi kiti svarbūs reikalai, kuriuos reikės atlikti vasarai atėjus.

Dėl vasario 15

Vasario 15 d. Lietuvos nepriklausomybės minėjime šiemet atsilankė labai daug žmonių, net svetainėje netilpo. Vardan Tarybos nuoširdžiai dėkojame visiems aukavusiems Amerikos Raudonajam Kryžiui. Taip pat pažymėtina, kad labai daug lietuvių pirko ir perka Defense Savings Bonds.

Šia proga Draugijų Tarybos vardu nuoširdžiai dėkojame Lietuvos prezidentui A. Smetonai už gražią kalbą ir Chicagos lietuviams adv. Oliui, dr. Biežiui, komp. Ant. Vanagaičiui; p. Biežienei už gražų padainavimą, pp. Bačiūnams ir p. Oliams už jų aukas. Nežiūrint, kad iš taip toli atvyko, jie aukavo kartu su baltimoriečiais.

Nuoširdžiai dėkojame mūsų vietiniams kalbėtojams ir Dainos draugijos chorui, skautams ir komisijai, kuri papuošė svetainę, taip pat svečiams iš Brooklyno.

V. M.,
Tarybos sekretorė.

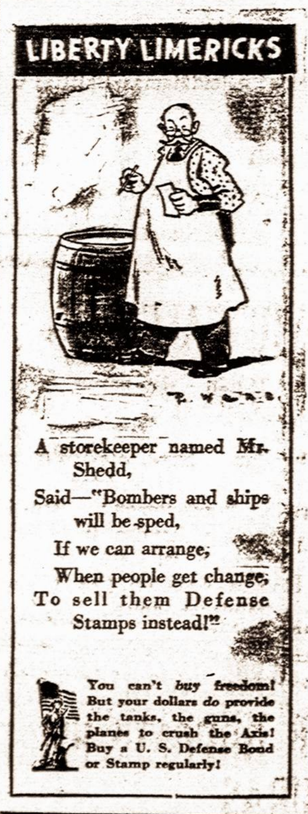

Philadelphiečių rezoliucija

Kovo 22 d. įvykusiame Philadelphijoje masiniame susirinkime priimta ir pasiųsta atatinkamoms įstaigoms šitokia rezoliucija:

His Exellency Franklin D. Roosevelt, President of the United States, Washington, D. C.

Honorable Sir:

We, Americans of Lithuanian descent residents of Philadelphia at a mass meeting held 22 day of March, 1942, at the Lithuanian Music Hall deem it our patriotic duty to express our uneaqivocally adherence to our eforts not only to repulse the agressors but to make it impossible for the enemy to ever again disturb the peace of the world.

We take this opportunity to express our unlimited confidence in Your leadership. We have no doubt of final victory which will establish throughout the world the principles expressed in the Atlantic Charter.

Your well known sympathy to the country of our ancestors is our guarantee that Lithuania will once more take its rightful place among the free and independent nations of the earth.

J. V. Grinius,
Chairman.

Pagelbėkim ginkluotis

Mūsų valstybė gamina ginklus savo apsaugai ir kaupia savo turtą į tą darbą įkinkyti. Gal paklausite: "Kaip galiu aš pagelbėti?" Dėdė Samas jums atsako: "Pirkit Defense Savings Bonų. Pirkite juos šiandien! Pirkdami žinokite, kad šie bonai yra saugūs, nes jų vertybė niekad nesumažėja. Visumet gali atsiimti savo pinigus iki paskutinio cento. Be to, vyriausybė jums kredituoja vis didesnius ir didesnius nuošimčius kiekvienais metais, iki pasibaigs dešimts metų. Nusipirkite bona nors už $18.75 dabar! Dešimčiai metų praėjus — už jį atsiimsite $25. Kaip matote, investmentas geras ir prie to, labai saugus. Taip saugus, kaip ir pati Amerika. Ir tas jūsų investmentas pagelbės Amerikai apsiginti bei laimėti šį karą. O kai Amerika laimės karą — ir mūsų senoji Lietuva taps nepriklausoma! Todėl, ar ko bent geresnio reikia? Padėkime Dėdei Samui dabar, o jis mums padės vėliau!

Jei jūsų mieste yra Defense Bonų pardavimo lietuvių komitetas ar skyrius — pirkite bonus per tą komitetą ar skyrių. Jei nėra tokios vietos — pirkite pašte, banke ar kur tik galite gauti. Bet New Yorko valstybės lietuviai, nusipirkę bonų —praneškite aukščiau minimam komitetui savo vardą, eilinį numerį (Serial number) ir kiek už bonus mokėjote. Komitetas suregistruos, kiek lietuviai Defense Bonų išpirko ir kaip gausiai Amerkiai pagelbėjo.

Lithuanian-American Committee for Defense Savings, New York State, 321 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

JULIA'S CAFE
J. BRESLAUSKAS, Sav.
★
ALUS IR ĮVAIRIOS RŪŠIES GĖRIMAI
GERAS MAISTAS, GARDŪS UŽKANDŽIAI
TIKRAI LIETUVIŠKA NUOTAIKA
NESIGAILĖSITE ATSILANKĘ
★
2246 W. ALLEGHENY AVENUE
PHILADELPHIA, PA.
Tel.: SAG. 9735

JUOZAS BALINSKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Nelaimės valandą mano laidojimo įstaiga yra pasiruošusi Jums patarnauti. Dieną ir naktį atdara. Moderniškai įrengta koplyčia leidžiama naudotis nemokamai. Mano patarnavimas sąžiningas ir prieinama kaina.
3336 Thompson Street Philadelphia, Pa.
Tel.: REG. 8881

ALLIANCE HALL
Restauranas ir Baras
Viena iš puikiausių lietuviškų svetainių
Tinkama vieta visokioms pramogoms.
Kasdien muzika ir šokiai.
ALLIANCE HALL
K. Buividas, sav.
197 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 4-6344

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

GĖLIŲ DARŽAS
Paruošiami gražūs gėlių bukietai vestuvėms, bankietams, ligoninėms ir laidotuvėms. Palmės tekiamos nemokamai. Sąžiningas patarnavimas.
PETRAS TAMULIS
1225 SO. 2-ND STREET PHILADELPHIA, PA.
HOWard 8358

Važinėdami Long Island, lankykitės gražiame Great Necke
PUIKIAUSIĄ IR PATOGIAUSIA UŽEIGA TIK PAS
A. KASMOČIŲ
Salė šokiams. Gražus parkas. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, vyno, šampano. — Puikiausias alus
RHEINGOLD EXTRA DRY
Gardūs užkandžiai. Mandagus patarnavimas.
Ten galite suruošti piknikus, išvžiavimus ir bankietus.
STEAMBOAT INN
89-91 STEAMBOAT ROAD GREAT NECK, N. Y.
Great Neck 1546

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė, graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirengę jums suteikti geriausią patarnavimą.
1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ
GRAND FURNITURE CORR CHAIR
409 ir 417 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 7-8451
MARIJA PETRAITIENĖ IR SŪNŪS
Mes patys gaminame ir pardavinėjame geriausios rūšies baldus
Duodame lengvomis išsimokėjimo sąlygomis, be jokių nuošimčių
Ateikite pasižiūrėti mūsų pardavinėjamų baldų ir, tyčia, palyginkite mūsų kainas su kitų krautuvių kainomis
Jūs niekur kitur negausite pigiau, kaip Petraičių Krautuvėse.
Jūs mokėsite už baldus, o ne už jų papuošimą

LIETUVIŲ BIZNIERIAI BALTIMORĖJE
Vladas Medveckas
Scott Tavern
323 SCOTT ST.
Tel.: Calvert 1773
Antanas Zinzeleta
Garden Hotel Cafe
618 E. LOMBARD ST.
Tel.: Lexington 8229
Kazys Akelaitis
Lietuviška Užeiga
701 W. LOMBARD ST.
John J. Dekinis
Crustal Tavern
1509 W. BALTIMORE ST.
Tel. Gilmor 7281
Pete Dukes
Dukes Lunch
513 W. BALTIMORE ST.
Jonas Gričena
Uncle John's Cafe
661 W. PRATT ST.
Tel.: Calvert 3973
JOHN BAYLISS
VALGOMŲJŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ
600 W. Hamburg Street
Tel. So. 2329
A. L. Horwitz
Įvairios rūšies medžiaga drabužiams
662 W. BALTIMORE ST.
Tel. Calvert 1807-W

Kristupas Kolumbas

(Tęsinys)

Netoli nuo salelės jūroj Kolumbas pamatė ir Pintos laivą. Pintos kapitonas pasuko laivą Ninos link. Kai laivai suplaukė, tai Pintos kapitonas ėmė aiškintis Kolumbui, kad jo atsiskyrimas įvykęs be jo noro. Tačiau iš tikrųjų Pinzonas nuplaukė į priešakį nuo Kolumbo tik dėl to, kad greičiau patektų ton salon, kur, indėnų žodžiais, esą gausu aukso.

Sausio 7 dieną Kolumbas dar buvo sustojęs užtaisyti pasidariusiai Ninos laive skylei. Pasinaudojes sustojimu, Kolumbas aptyrė tekančią Monte Kristo sala plačią upę. Toj upėj jis rado aukso smilčių. Dėl to ir upę praminė Aukso upe. Kolumbas norėjo dar kurį laiką tirti, bet abiejų laivų jūrininkai ėmė reikšti nepasitenkinimo ir reikalavo, kad Kolumbas plauktų Ispanijon.

Sausio 16 d. išnyko iš akių paskutinis Ispanjolos ragas, ir abu laivai traukė atgal į rytus. Vandenynu plaukti sekėsi greit. Tik vasario 12 d., kada Kolumbas tikėjosi greit išvysti Ispanijos krantus, vandenyje kilo klaiki audra ir truko tris dienas. Audra perskyrė laivus, ir Pintą nunešė toli į žiemius. Pasilikęs nedideliam Ninos laive, Kolumbas jau laukė nebeišvengiamo galo. Jis parašė palikimą, trumpai aprašė savo radimus, įdėjo pakętą ąžuolo statinaitėn ir ametė jūron. Be paketo, dar buvo įdėtas prašymas, kad radęs statinaitę, atiduotų ją Ispanijos karaliui.

Vasario 15 d. rytą audra aptilo ir sargas iš stiebo sukliko: "Žemė!" Jūrininkų džiaugsmas buvo begalinis. Būta vienos Azorų salyno salos. Jūrininkai jau sveikino vienas kitą su išsigelbėjimu, tik staiga vėjas vėl papūtė iš žiemryčių ir ėmė nešti Niną nuo salos tolyn. Ištisas dvi dienas laivas negalėjo priplaukti salos. Tik vasario 17 d. Kolumbas nuleido inkarą ir nusiuntė laivelį į krantą pasiteirauti, kokion žemėn jų atplaukta. Tatai būta šv. Marijos salos, įpiečiuose Azorų salyno salos, kuri priklausė Portugalams.

Ant rytojaus Kolumbas išleido salon pusę savo jūrininkų. Tačiau čia išvargę jūrininkai buvo sutikti daug prasčiau, kaip širdingų ir draugiškų Naujosios žemės mažakultūrių žmonelių. Ant kranto atvyko salos gubernatorius su būriu kareivių ir paėmė visus ispanus nelaisvėn. Tik Kolumbui griežtai reikalaujant, jo jūrininkai po penkių dienų buvo paleisti.

Vasario 23 d. Kolumbas išplaukė Ispanijon. Bet plaukiant nuo Azorų salyno, vėl kilo audra. Ir tik kovo 4 dieną iškankinti jūrininkai išvydo priešais kažin kokią žemę. Kolumbas patyrė, kad jų laivo sustota Portugalų pakrantėj, ties Čintra. Tuo būdu audra pranešė Kolumbo laivą pro Ispanijos krantus. Apie 3 val. po pietų Kolumbas nuleido inkarą ties Rastelo miestu.

Portugalai gražiai priėmė Kolumbą: pats karalius pasikvietė jį pietų. Išklausęs Kolumbo pasakojimus apie rastąsias žemes, karalius ėmė spėlioti ar rastosios žemės pagal 1479 m. sutartį su Kastilijos karalium ir karaliene, kartais nepriklausą Portugalijai. Karaliaus patarėjai šnabždėjo karaliui, kad nebeišleistų Kolumbo iš Portugalijos. Tačiau karalius nedriso vartoti tokių priemonių. Jis laikė savo pareiga neatimti laisvės jokiam svetimšaliui, likimo priverstam ieškoti užuovėjos portugalų uostuose.

Kolumbui pavyko kovo 13 d. laisvai išplaukti iš Lisabono. O kovo 15 d. vidurdienį jo laivas įplaukė į Paloso uostą, iš kurio jis buvo išplaukęs gruodžio 3 dieną. Tuo būdu jam teko išbūti kelionėj 7 mėnesius ir 12 dienų.

Visi gyventojai išbėgo ant kranto jo pasitikti. Miestas atrodė lyg šventėj. Paloso gyventojai manė, kad Kolumbas su savo draugais jau seniai žuvo. Ir be galo nustebo jo vėl sulaukę. Iškilmingai Kolumbas buvo nulydėtas miesto bažnyčion. Sužinojęs, kad karaliaus būstinė yra tuo tarpu Barselonoj, jis norėjo plaukti ten savo laivu. Bet prisiminęs apie visus pergyventus pavojus, nutarė vykti sausuma. Jis pasiėmė auksą bei 6 atsivežtuosius iš Ispanjolos indėnus ir išvyko Barselonon sausuma.

Tą pačią dieną vakare į Palosą atplaukė ir antrasis, Pintos laivas, Pinzono vadovaujamas. Kai audra jį perskyrė su Kolumbu, tai jo laivas buvo nuneštas Biskajo įlankon ir sustojo Baijonoj. Iš ten Pinzonas nusiuntė karaliui žinią, kad radęs naujų žemių. Mat, jis manė, kad Kolumbo laivas žuvo vandenyne. Tačiau įplaukęs Paloso uostan, ir pamatęs Ninos laivą, jis skaudžiai apsivylė. Bijodamas Kolumbo, jis slapstėsi tol, kol Kolumbas išvyko pas karalių. Tada jis parėjo namo ir po kelių dienų mirė.

Po kelių dienų po nelaimės su Marijos laivu, Kolumbas netikėtai susilaukė paguodos. Kartu į Kolumbo stovyklą atplaukė indėnų prisėsta laivė. Jie atvežė daug auksinių plytelių ir prašė pakeisti jas įvairiais barškalėliais. Kolumbas nudžiugo. Kacikas Haukanagaris ženklais parodė Kolumbui, kad netoli kalnuose esanti tokia vieta, kur aukso esą taip daug, kad jo nė nebežiūri. Greit indėnai ėmė pristatinėti Kolumbui gausiai aukso.

1493 m. sausio 3 dieną Kolumbas pasiryžo grįžti atgal. Tvirtovėlė buvo pabaigta. Ant jos sienų buvo pastatytos Marijos laivo patrankos. Tvirtovę Kolumbas pavadino Kalėdų fortu. Taip padarė dėl to, kad tą dieną jis išsigelbėjo iš nelaimės. Iš norinčių pasilikti saloj, Kolumbas išrinko 30 padoriausių žmonių ir paliko jiems daugiau kaip metams maisto. Jis manė po metų vėl grįžti Ispanjolon.

Sausio 3 dieną, širdingai atsisveikinęs su kaciku ir naujais salos gyventojais, Kolumbas įsakė ištiesti bures, ir Ninos laivas paliko įlanką ir salą. Greit Kolumbas užplaukė nedidelę salelę, kurioj stovėjo didelis kalnas. Salelę ir kalną Kolumbas praminė Monte-Kristu.

Ir Barselonoj jis buvo priimtas didžiai iškilmingai. Už miesto jį sutiko žymūs miesto piliečiai. Karalius su karaliene taip pat iškilmingai laukė jo rūmuose. Kolumbas įžengė į miestą savo kelionės draugų ir indėnų apsuptas. Priešais jį nešė įvairių veisliu gyvas papūgas, retus augalus, vainikus, aukso apirankes, aukso papuošalus, visa, ką buvo gavęs Kolumbas iš indėnų mainais ir kas rodė rastųjų žemių turtingumą. Pagaliau jis įžengė menėn, riterių apsuptas. "Jis skyrėsi iš visų — sako istorininkas Las Kazas — aukštu ūgiu, didinga vopiza ir žilais plaukais, kurie puošė jo gražią kaktą. Dėl visa to Kolumbas priminė didingą Romos senatorių."

Kolumbas išpasakojo karaliui su karaliene savo kelionę ir apsakė apie rastasias salas. Paskui jis parodė jiems indėnus, nežinomų paukščių ir gyvulių rūšis, retus augalus, aukso smilčių, lietą auksą, pagražų. Karalius su karaliene atsidėję išklausė Kolumbo pasakojimus.

Pasibaigus iškilmei, Kolumbas pasakė, kad išpasakotieji radimai tėsanti tik radimų pradžia, tik radimų įžanga, daug didesnių radimų esą dar priešaky. Čia pat jis patvirtino karaliui su karaliene savo seną priežadą, kad visą savo pelno iš naujų žemių dalį jis skirsiąs Kristaus grabo Jeruzalėj išvadavimui iš mahometonų rankų.

Dabar Kolumbas staiga pakilo visų akyse. Jo draugystės panoro ir tie, kurie pirma juokėsi iš jo sumanymų ir vadino jį bepročiu. Pats Ispanijos galingasis kardinolas Mendoza pasikvietė Kolumbą pietų ir visiems liepė priimti jį, kaip karalių. Čia, sako, kilęs, ir anekdotas apie Kolumbo kiaušinį.

Vienas svetys, pavydėdamas Kolumbui garbės, šiurktokai paklausė: "Ar nemanai admirole, kad jei tamsta nebūtum suradęs naujų žemių, tai nebebūtų atsiradę žmogaus, kuris jas būt radęs?" Kolumbas nieko nesakydamas paėmęs kiaušinį ir prašęs jį pastatyti ant smailgalio. Visi mėginę taip pastatyti kiaušinį ant stalo bet niekam nepasisekė. Kai visi vienu balsu pasakę, kad tai neįvykdoma, tai Kolumbas paėmęs kiaušinį, sudavęs smailgaliu į stalą ir pastatęs ant sumušto galo. Kai ėmė visi sakyti, kad taip kiekvienas galėtų padaryti, tai Kolumbas nusišypsojęs ir taręs: "Bet niekas iš jūsų nedasiprotėjote taip padaryti!" Tuo jis lyg ir parodė, kad jam radus Naująjį Pasaulį, nebėra paprastesnio daikto, kaip vykti jo keliais.

(Bus daugiau)

Poezija

PAMARIAIS

Lietuvi miels, tava širdis kaip marios
Ramybėje prie saulės žaidžia toliais...
O nerime varžtus sudaužo bangos,—
Taip siela žavis — tavo žemės broliais.

Kaip pranašas — esi ugnis ir meilė:
Apgaulūs skliautai tavo smūgiui trupa.
Nevertas auksas pelenu dulka,
Nevertas žodis nepražydi lūpom...

Per savo lauką nuėjai prie marių:
Žuvėdros žaidžia bangomis ir burėm...
Karaliai džiaugės marių amžinybe,—
Ir mes tą pamarį ir džiaugsmą turim.

FAUSTAS KIRŠA.

MIRUSIUJŲ MARŠAS

Po vaško žvakę užsidegę,
Ne vienas, du, — bet milijonai
Visus gyvus palydi, regi
Šventovėj, rūmuose ir kluonuos.

Ne vienas, du, — bet milijonai,
Kapų, rūsių atplėšę šonus,
Nedalomu laiku pabodę,
Su vaško žvakėm tamsą skrodo.

Visi būties kelius surado,
Ką slėgė juoda, ar raudona;
Pasaulį priglaudė kaip ledą
Ne vienas, du, — bet milijonai.

Dienos žaibų stabai ir kluonai,
Žmonas, vaikus, vadus ir vadą,
Ne vienas, du, — bet milijonai,
Kaip žvakės nuotrupą prarado.

Rūkai, šviesa, tiesa ir melas
Nubluko amžius klydę skoniais,—
Galybių žodis — idealas
Ne vieno, dvie, — bet milijonų!

Nakties tamsoj klajoja žvakės,
Anglies spalvos švarkai, sijonai,
Balti veidai, primerktos akys,—
Vilioja brolių milijonai.

FAUSTAS KIRŠA.

Anglai sutorpedavo didelį italų karo laivą

LONDON. — Anglijos generalinio štabo žiniomis, Viduržemio jūroje, netoli Malta anglų povandeninis laivas sutorpedavo didelį italų karo laivą. Tam pačiam pranešime sakoma, kad taip pat gerokai sužaloti kiti du italų karo laivai, kurie bandė užpulti anglų kanvojų.

Nekaltink cenzoriaus

PEKIN, Ill. — Prieš kurį laiką viena Pekin miestelio mergina gavo laišką nuo savo prietelio, kuris tarnauja Filipinuose. Savo laiške jis rašo, kad daug negalįs rašyti, nes cenzoriai neleidžia. Perskaitęs tą laišką cenzorius apačioje laiško padėjo šitokią pastabą: Cenzoriaus prierašas: Nelcisk jam kaltinti cenzoriaus už trumpus laiškus. Tavo prietelis tingi rašyti ir savo tinginystę pateisina versdamas bėdą ant cenzoriaus.

SPAUDA — ŽMONIJOS AUKLĖTOJA

B. J. SCHEGAUS
Real Estate ir Insurance
Norite pirkti ar parduoti namą?
Gauti paskolą?
Apsidrausti?
— Kreipkitės:
B. J. SCHEGAUS
195 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EV. 7-1241

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA
WCNW 1600 kilo
Pirmadieniais 8:30 v. v.
Ketvirtadieniais 7:00 v. v.
Šeštadieniais 6:30 v. v.
J. GINKUS, vedėjas
495 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel. EV. 4-7143

Vienybės atstovas
SCRANTON, PA.
W. A. MEŠKŪNAS
132 W. Market St.

Viktoras Abecunas
Lietuviški skilandžiai, deš ros, bekonai ir kitokie geriausios rūšies produktai išvažiojami po visas Connecticut lietuvių kolonijas.
Reikalaukite šių tikrai gardžių ir gerų produktų pas savo vietinį bučerį.
385 Park Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 1481

T. MATAS
Real Estate
43 Fox Street
Waterbury, Conn.
Tel.: 4-6036

Jei jums reikia gerų medžiagų suknelėms, vyrų kostiumams, ar šiaip drabužiams, būtinai užeikite pas
Britex Fabrics
M. SPECTOR, Savininkas
610 — 8th Ave. (Tarp 39 ir 40 St.) New York City
Tel. LOngacre 5-1408
Rasit geriausių šilkų ir kitų medžiagų. Dabar didelis medžiagų ir atkarpų išpardavimas. Teisingai patarnaus

NAUJA LIETUVIŲ VALGYKLA
D. & B LUNCH
494 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Pusryčiai, Pietūs ir Vakarienės
Pirmos Rūšies Maistas
DRAUGIŠKAS PATARNAVIMAS

APDRAUDOS IR NUOSAVYBIŲ BIURAS
- Greitas ir saugus pinigų parūpinimas visokiems reikalams, o ypatingai perkantiems namus, ūkius ir įvairius biznius.
- Nuosavybių pardavimas ir administravimas. Dabar yra geriausais laikas pirktis namus. Vėliaus bus brangesni.
- Generalinė apdrauda. Per 20 metų turinti atstovybes geriausių apdraudos kompanijų, visokia apdrauda yra pilnai užtikrinta.
- Pašto skyrius. Visoki paštos reikalai galima atlikti. Patarimai apie susirašinėjimą su Lietuvoje esančais giminėmis.
- Pilietybės reikalais. Visiems dar nesantiems Amerikos piliečiais yra patartina pasirūpinti pilietybę gauti. Pagelbėsime.
- Notaras — tvirtinami visokie dokumentai, atliekami visokie reikalai, daromi vertimai ir sudaromi įvairūs dokumentai.
- Turizmo reikalais. Laivais, oru ir visokiomis kitomis susisiekimo premonėmis geriausiai aprupins ir patarnaus visiems.

A. S. TREČIOKO BIURAS
314 WALNUT STREET (Kampas Adams St.)
NEWARK, NEW JERSEY
Telefonai: Market 2-4867
Bigelow 2-1093

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41—72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC TEL. NEWTON 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

A. RODZEVICZ
(RADZEVIČIUS)
TEL. STAGG 2-4409
402 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-0783 Night, HAvemeyer 8-1158
JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.
Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

VIENYBĖ
Established 1886
Published every Friday by
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-7848

JUOZAS TYSLIAVA
Editor-in-Chief

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of Mar. 3, 1879

PRENUMERATA METAMS
Jungt. Valstybėse —— $3.00
Kituose kraštuose —— $3.50

Advertising rates on application

SIKORSKIO MISIJA

Šią savaitę Washingtone lankosi Lenkijos minist. pirmininkas gen. Sikorskis. Apie jo misiją eina visokių gandų. Spauda skelbia, kad p. Sikorskis atvyko į Washingtoną tartis dėl karo medžiagos pristatymo lenkų kariuomenei Rusijoje, bet iš diplomatinių Washingtono sluoksnių ateina žinios, kad vyriausia p. Sikorskio misijos tikslas yra susitarti dėl pokarinės Lenkijos sienų su Rusija.

Keleta kartų per puse lūpų spaudoje buvo pareiškimų, kad Rusija nesutinka atstatyti tokios Lenkijos, kokia ji buvo prieš Lenkijos Vokietijos karą. Rusai nori tų sienų, kokias jie turėjo su vokiečiais prasidėjus Baltijos Vokietijos karui. Vadinasi rusai nori palikti tik gerokai apkarpyta Lenkiją ir, žinoma, Baltijos valstybes pasiimti į savo globą.

Mums lietuviams Sikorskio misija lygiai svarbi, kaip ir lenkams, nes, kaip jau žinome, p. Sikorskis praeityje yra pareiškęs, kad Lenkija norėtų savo kaimynais turėti nepriklausomą Lietuvą, Latviją ir Estiją.

DILEMA

Rusija šiame kare yra tikrai neatmezgiamas mazgas. Tuo tarpu kai ji kariauja su Vokietija vakaruose, su Vokietijos sąjungininku rytuose ji pasirašo draugingumo su tartį leisdama japonams žvejoti ir šnipinėti Rusijos teritorijos pakraščiuose ir net duoda jiems koncesijas eksploatuoti rusų naftos versmes Sachalino saloje.

Išeitų taip, kad mes Rusijai duodam naftos produktų, o tuo tarpu rusai leidžia mūsų priešams japonams imti naftos iš rusų versmių Sachaline kurią naudoja savo karo mašinoms karauti su Jungtinėmis Tautomis.

Argi Rusija laukia, kad pasikartotų tas pats, kas atsitiko su Vokietija?

IŠ LONDONO

Prieš kurį laiką Lietuvos Ministras Londone p. Balutis pasiuntė kablegramą Lietuvos generaliam konsului Kanadoje p. Grant-Suttie nurodydamas reikalą sušelpti nukentėjusius Anglijos lietuvius. Pasirodo, kad lietuviai Anglijoje daugiau nukentėjo nuo vokiečių bombų, negu mes manėme. Ministras Balutis stengiasi kuo galėdamas pagelbėti nukentėjusiems Anglijos ir Skotijos lietuviams, tačiau jo ištekliai yra labai apriboti ir jų nepakanka.

Taigi, mes pakartotinai raginam Amerikos lietuvius neužmiršti savo brolių už Atlanto vandenyno, kuriems dabar reikalinga skubi pagelba.

Kiekviena lietuviška draugija Amerikoje skirdama tik po mažą sumą pinigų, sudarytų žymia pagalbą nukentėjusiems lietuviams.

Lietuvai Vaduoti Sąjunga Tautos Fondas ir kitos panašios organizacijos neatsisakykite pasiųsti pagalbos ten kur ji reikalinga ir kur ji mums geriausiai prieinama.

LAIŠKAS IŠ WASHINGTONO

Greit sužino

Prieš keletą savaičių Washingtone buvo miesto aptemdinimo pratimai. Pora dienų po to tarp Washingtono civilinės apsaugos narių kilo ginčas, kurio išvadoje keletas wardenų rezignavo iš savo pareigų. Šešias valandas po to atitikimo Berlyno radijas skelbė apie tai ir pažymėjo, kad baičioje Amerikos sostinėje nėra tvarkos civilinėje apsaugoje.

Dabar FBI ieško tų šaltinių, kurie nacius informuoja apie įvykius Washingtone. Manoma, kad greičiausiai bus viena iš kitų valstybių pasiuntinybių, kurios yra draugingos Vokietijai.

Karininkai pyksta

Washingtone jaunieji karininkai labai pyksta, kad siuvėjai juos skriaudžia. Pyksta ne be pamato. Mat siuvėjai, norėdami pasipinigauti baisiai lupa už karininkų uniformas. Už vieną mundierą ima $50.00. už kelines $15, o už apsiautą $80.00. Isivaizdinkite, tik viena uniforma, neskaitaitantant marškinų, batų ir kitų drabužių, karininkui kainuoja $145.00. Nestebėtina, kad jie pyksta.

Apie Winant

Paskutiniu laiku Washingtone labai kalbama apie Jungtinių Valstybių Pasiuntinį Londone p. Winant, kuris ne taip seniai parskrido į Washingtoną. Tie gandai sako, kad p.Winant pasiliks Washingtone ir užims Miss Perkins vietą, o Sekretorius Stimson važiuosiąs į Londoną užimti pasiuntinio vietą. Gi pats Winant nurodo kad būti Londone Amerikos pasiuntiniu yra daug įdomiau, negu būti Darbo Sekretorium Washingtone.

Du Generolai

Amerikoje šiuo metu yra tik du pilni generolai, tai vyriausiojo štabo viršininkas Gen. Marshall ir Gen. Douglas MacArthur.

Kalbant apie MacArthur, prisimena, kad dar vasario mėnesį bandyta jį išvesti iš Filipinų salų ir tam tikslui jau buvo paruoštas povandeninis laivas, tačiau MacArthur pareiškė, kad jis dar nepasiruošęs išvykti. Kiek vėliau Prezidentas Roosevelt'as pasiuntė Gen. MacArthurui įsakymą pasiruošti periimti vadovybę Australijoje.

Kai kurie politikieriai norėjo iš MacArthuro perkėlimo pasidaryti politinio kapitalo, tačiau tas jiems nepavyko.

Aviacija

Civil Aeronautics administracija paskelbė, kad žymiai padidina savo programą paruošti naujų lakūnų. Iki šiol metinė civilinių lakūnų paruošimo programa reikalavo per metus paruošti 25,000 naujų lakūnų, dabar tas skaičius padidintas iki 45.000 Žinoma, šie lakūnai gauna tik pradinį aviacijos mokslą. Vietoj 10,000 aviacijos technikų, dabar kasmet bus paruošiama 31,000.

Reikia gydytojo

Amerikoje dabar lankosi jaunas argentinietis Jorge Ortiz, Argentinos prezidento sūnus. Jis ieško būdo gražinti savo tėvą į prezidento pareigas. Mat Argentinos prezidento Roberto Ortiz nors ir yra Argentinos prezidentas, bet jis dėl labai blogų akių, negali eiti savo pareigų ir todėl jo pareigas dabar eina reakcionierius. viceprezidentas Ramon Castillo, kuris stengiasi Argentiną izoliuoti nuo dabartinio karo.

Jeigu jaunasisis Ortitz rastų Amerikoje gydytoją, kuris pagydytų jo tėvo akis, tai greičiausiai Argentinos politika pakryptų į alijantų pusę, nes prezidentas yra didelis liberalas

K.

DUOK REDAKTORIUI RAIDŽIŲ, RAŠALO IR POPIEROS...

Duok redaktoriui raidžių, duok jam rašalo, popierio ir kur eina kova už kilnų tikslą, ten jis pradės leisti laikraštį. Šiandien ne tik armoja, ne tik karo lėktuvas, kulkosvaidis, karo laivas ir bomba yra priemonė priešą nugalėti, bet vienas iš geriausių ir didžiausių ginklų yra spauda ir spaudos žmogus. Dažnai vienas ar du spaudos žmonės atlieka tą, ko kartais negali atlikti armija.

Paimkime kaip pavyzdį ano karo metu Belgiją, kada ją buvo vokiečiai okupavę. Ten Bruselio požemiuose buvo leidžiamas belgų kalba laikraštis, kuris pranašavo vokiečiams galą ir ragino žmones sukilti prieš okupantus. Tas laikraštis vos iš proto neišvedė tuolaikinį vokiečių gubernatorių Belgijoje. Jis jie nedarė, bet vistiek nepagavo.

Šio karo metu ne tik Belgijoje, bet Prancūzijoje, Norvegijoje, Danijoje ir Lenkijoje dabar eina šimtai tokių laikraščių. Vienoje Lenkijoje dabar leidžiama per šimtas slaptų spaudos leidinių, kurie dalis leidžiami ir redaguojami giriose ir kalnuose, kur vokiečiai ju negali pasiekti. Kiti išleidžiami Varšuvos griuvėsių rūsyse.

Kai kuriuos redaktorius, popierį, rašalą ir mašinas laikraščiams spausdinti Lenkijoje nuleidžia alijantai iš lėktuvų. Kai vokiečiai vieną ar kitą redaktorių suima, pakaria ar nušauja, jo vietoje atsiranda kitas.

Ir taip šiame kare spauda ir spaudos žmonės veda kovą su demokratijos priešais Jų rankose yra ginklas, kuris neišduoda jokio garso, bet jis laipsniškai priešą naikina ir silpnina.

Ant

AFORIZMAI

Meilė yra tarytum aukščiausio horizonto pražūties krantas, ant kurio stovėdamas matai išsigelbėjimą, bet kada pažvelgi per sielos teleskopą, atrandi laimės arba nelaimės šaltinį.

Meilė yra angelų ir velnių skambančių stygų balsas, kuris skamba dievų garbei.

Meilė yra nematoma traukianti jėga, prieš kurią neatsispiria niekas.

Meilė yra moters rankoje deganti žvakė, bet jei ta žvakė užgestų, angelai su velniais iš proto išeitų. Jei moters žemėje nebūtų, pirma vyrų mirties pasaulis sugriūtų.

Meilė salžiausių nuodų maistas, kuriais užsinuodija ne tik paprastieji žmonės, bet ir dvasios vadai.

GENEROLAS MacARTHUR

GENEROLAS DOUGLAS MacARTHUR
Jungtinių Tautų vyriausias karo vadas Ramiajam vandenyne

Dabartinis Jungtinių Tautų karo vadas pietinėje Ramiojo vandenyno dalyje, gen. Douglas MacArthur jau seniai turėjo progos pažinti šiandieninį savo priešą japoną. Jis tas progas išnaudojo iki pilnumos.

Dar 1905 metais vykstant rusų japonų karui, jaunasis leitenantas Douglas MacArthur studijavo ir tyrinėjo japoną, kaip mokslininkas tyrinėja naują mikrobą. Tuo metu jaunojo MacArthuro tėvas generolas Arthur MacArthur buvo pasiųstas į Japonijos kariuomenės štabą su savo karine misija, kaip stebėtojai. Prie gen. Arthuro MacArthur buvo ir jo sūnus Douglas, tuomet leitenantas.

Pačiose pirmose dienose jaunasis MacArthur taip susidomėjo japonais ir jų charakteristika, kad jis atsidėjusiai juos sekė ir studijavo. Jis net išmoko šiek tiek japonų kalbos ir visuomet sukinėdavosi japonų karininkų ir kareivių tarpe. Negana to, jaunasis MacArthuras, iš prigimties kovotojas ir trategas, visuomet būdavo ten, kur eina didžiausi mūšiai. Ten jis galėdavo, kaip stebėtojas, spręsti vienų ir kitų kareivių būda, jų karinį auklėjimą ir mokėjimą išnaudoti progas.

Bet jaunasis MacArthuras ne tik stebėjo kas apie jį tuo metu darėsi, jis taip pat žiūrėjo į Japonijos praeitį.

Tuo metu Japonija ir jos karas su Rusija buvo vienas iš įdomiausių ir svarbiausių dalykų jaunam Amerikos karininkui. Jis iš istorijos žinojo, kad Japonai tik baigia išeiti iš feodalinės sitemos. Jis taip pat prisiminė, kad 1875 metais, Rusijai pareikalavus ji atidavė dalį savo teritorijos Rusijai, o 1895 metais kitostų valstybių buvo priversta atiduoti Kinijai, ką ji anksčiau buvo iš jos paėmusi. Visą tai japonai padarė be didelio trukšmo ir pasipriešinimo. Po to, kai Rusija ir kitos valstybės pareikalavo iš Japonijos Port Arthur, japonai vėl nusileido ir pasitraukė. Atrodė, kad ji nenori kariauti.

Tačiau jaunasis MacArthuras ir kiti akylūs stebėtojai nuo to laiko pastebėjo, kad japonai, pasikalbėjimuose su kitų valstybių atstovais, pradeda keisti savo kalbos tona ir dažnai net drįsta grasinti. Maždaug apie 1903 metus ir po to, pasitarimuose su rusais, japonai jau pradėjo kalbėti apie teisę Japonijai stovėti ant vieno lygio su kitomis didelėmis valstybėmis. Tačiau toks japonų kalbos tonas nepaveikė į rusus ir kitus. Rusai, po senovei snaudė, manydami, kad jų niekas nelies.

Japonų puolimas prieš Rusiją buvo staigus ir skaudus. Beveik visas rusų karo laivynas Tolimuose Rytuose per palyginti, trumpą laiką buvo sunaikintas ir japonai Rusijos teritorijoje išsodino daugybę kariuomenės.

Jaunasis MacArthur tuomet didelių atsidėjimu sekė japonų operacijas prieš rusus, kai kuriose jis net pats dalyvavo ir vienu atveju japonų vadas gen. Nogi, net prašė jaunojo MacArthuro tėvo, kad sūnų atšauktų į saugesnę vietą. Jis matė kovas ties Mukdenu, ties Port Arthuru ir visur, kur tik buvo didesnis ir įdomesnis mūšis, ten galėjai rasti leitenantą Douglas MacArthurą.

Jau tuomet jis pastebėjo, kokiu nepaprastu pasiryžimu ir tiesiog fanatiškai japonai, tie maži Nippono vyrai, kariauja. Jis matė, kaip tie maži kareiviai ėjo ten, kur buvo didžiausias pavojus, kur rusai tūkstančius jų guldė, kaip su dalgiu, bet negalėjo jų sustabdyti. Jis matė kaip batalijonas japonų kareivių išsiųstų į žvalgybą, pasiekė vienos upės krantus ir ten jau rusų neradę gavo įsakymą grįžti, bet manydami, kad jie kur nors suklydo ar padarė ką tai tokio negarbingo, pradėjo save žudyti. Tuo metu daugiau kaip tūkstantis japonų kareivių nusižudė. Jis taip pat matė, kaip 1,200 japonų kareivių užsispyrė paimti vieną kalną prie Port Arthuro, tačiau rusai juos skynė, kaip žolę. Iš to 1,200 tuomet liko tik apie 18 kareivių.

Po tokių įvykių MacArthuras pradėjo dar giliau studijuoti Japoniją ir japonus. Jis patyrė, kad Japonijoj jau nuo 1646 metų buvo įvesta priverstina karo tarnyba. Jis sužinojo apie japonų prietarą, kad kareivis žuvęs kovos lauke eina tiesiai į dangų, kad žūti už savo imperatorių yra išganymas. Jis taip pat sužinojo, kad japonų kareivis savo puskarininką laiko vyresniu broliu, viršylą — savo motina, o vadą — savo tėvu. Jis su japonų karininkais valgydavo, miegodavo ir šiaip laiką praleisdavo. Tačiau kada tik jo tėvo štabe būdavo svarbesnis pasitarimas apie japonų kovos būdus, jaunasis MacArthuras visuomet juose dalyvaudavo. Pagaliau kovos ties Mukdenu atidarė ne tik MacArthurui, bet ir kitiems stebėtojams akis ir parodė jiems naują masinio karo fazę. Ties Mukdenu, kaip žinoma, kovose dalyvavo išviso apie 600,000 kariuomenės. Tose kovose žuvo apie 97,000 rusų ir apie 50,000 japonų. Ties Mukdenu rusai faktinai pralaimėjo ir karą.

Japonų rusų karui pasibaigus jaunasis MacArthur keliavo po Siamą, Kiniją, Javą, Malajų pusiausalį, Burneo, Indijoje ir Ceylone, ten kur šiandien eina karas.

Galbūt jau anais laikais MacArthur žinojo, kad teks kada nors su Japonija kariauti, nes nekartą jis iš jaunų japonų karininkų lupų girdėjo pusiau juokais, kad Japonija kariaus su Jungtinėmis Valstybėmis.

Po Rusijos Japonijos karo MacArhturas visuomet reikšdavo gilios pagarbos japonu kariūnui, nes jis juos matė kovojant. Todėl ir šiandien, kada jis, kaip ir visi kiti alijantai, neapkenčia japonų, jis visur ir visuomet atiduoda japonų kareiviui kreditą ir pagarbą už jo drąsą kovos lauke. Net savo pranešimuose vyriausiam štabui jis visuomet pažymi, apie priešo kareivių drasumą ir atkaklumą kovose.

Nenuostabu, kad Jungtinės Tautos pasirinko sau vyriausiu karo vadu Gen. Douglas MacArthurą. Jis yra vienas generolas, kuris geriausiai pažįsta priešą, pažįsta jo kovos metorus, kareivio moralę, jo pajėgumą ir iniciatyvą. Jis juos pažįsta dėl to, kad su jais kariavo, su jais draugavo, su jais valgė gėrė, gulė ir kėlė. Jis juos sulaikė Filipinų salose ir parodė, kad juos galima nugalėti.

Jungtinės Tautos negalėjo pasirinkti geresnio karo vado!

K.

PAVASARIO NUJAUTIMAS

Jaučiu — sutrūks grandiniai kieti
Jau ne už ilgo. Neužilgo
Galės ir upės išsilieti
Ir karkliukus sausus suvilgyt!...

Įsivaizduoju — ot tai laimė... —
Švelnutis vėjas kloniais dvelkia...
Pavasaris ateina kaiman
Ir šaukia: kelkit, kelkit, kelkit!...

Ir aš pavasariniam ūpe
Plačių dirvonų art išeinu.
Saulutė šildo. Laisvos upės
Dainuoja kloniuos smagią dainą!...

— — — — — — —

Ir nors šiandien dar šalti vėjai,
Šalti speigai akis užmerkia...
Bet mano širdis aiškiai spėja —
Pavasaris nebe Amerikoj!...

JONAS SIOŽINYS.

TOKIU BŪDU

PR. LAPIENĖ

NESUPRATAU

Einant iš vieno lietuvių susirinkimo, mane vienas asmuo paklausė:

—Sakyk, Lapiene, kodėl tu nieko nekalbėjai? Visi šaukė, šaukė, o tu tylėjai, lyg žemę pardavus.

—Nežinojau ką kalbėti,— tyliai atsakiau, o pati sau viena toliau galvojau:

Stebėjau žmones, kurių vardais yra ir bus išpinta Amerikos lietuvių istorija.

Vieni ju baltagalviai, palinke, veido bruožuose parodo ilgą jų amžiaus kelią, o žodžiuose lyg ir nusiskundimo gaidą. Kiti su žymia šalna galvose, lyg ir pagiežą lūpuose. Treti vasara besidžiaugią, ketvirtieji pavasariu žydį.

Suėjo į burį, kad apie savo gimtąją šalį pakalbėti, kad pasvarstyti, kuo pagelbėti savo kraujo artimiesiems. Visi suėjo vienokio tikslo vedami, o suėję įvairiomis nuomonėmis susiskirstė.

Kai senukas susikirto žodžiais su vaiku, aš paraudau, mano ruošiamos išreikšti mintys gerklėj užspringo, aš nunėriau galvą.

KURIŲ TIESA?

Seno nei mokyk, nei peik, nors jis ir būtų to užsipelnęs, —prisiminė vieno bičiulio žodžiai.

—Negaunu ūkio savo mokslui praktikuoti. —Vėl prisiminė vienos Lietuvos ūkininko dukters, baigusios ūkio mokyklą, skundas.

Mat, tėvai linkę ūkininkauti, kaip ir jų proseniai ūkininkavo. Jie tiki, kad tik prakaitu, o ne mokslu, galima pakelti ūkio našumą.

Kad toks ūkininkas, neleisdamas savo mokytam vaikui praktikuoti jo ūky įgytas žinias klydo, niekas iš jaunesniųjų neabejojo. Bet senas senam tikėjo ir iš jaunųjų juokėsi.

KITA TIESA

Žmogus savo gyvenime daug ką patiria. Jis išmoksta tiek daug, kad jokia mokykla nepajėgia to įpumpuoti jaunuolio galvoj.

Tik ar jaunas nori klausyti seno?

Jei taip būtų, gyvenimo kely mes mažiau kartų sukluptume ir suklupę lengviau atsikeltume.

Didelė vaikų nelaimė, kad tėvų pamokas pradeda suprasti tik patys tėvais tapę.

Su visuomenine veikla panašiai yra.

Mūsų senesnieji veikėjai yra įgiję daug vertingų žinių, kurias mes su dėkingumu turėtume priimti. Tie veikėjai, kurie dar stiprūs ir kupini energijos mūsų tautai darbuotis, tejaučia mūsų jiems pagarbą.

Mokykimės iš jų, ruoškimės juos pavaduoti, bet jokiu būdu nešokime jiems į akis, šaukdami visa gerkle, kad mes geriau dalykus išmaną.

NEPAŽĮSTAMA

Tūla Masytė man parašė aišką, prašydama ją rinkti į SLA sekretoriaus vietą. Nepažįstama mergaitė ir jos vardas tik pirmą syk pamatytas mūsų spaudoje. Gal ji geras mūsų tautos vaikas, gal jis bus pažiba mūsų tautos gyvenime. Gal...

Tuo tarpu į sekretoriaus vietą tebekandidatuoja gerai žinomas žmogus, visų gerbiamas už įvairius nuopelnus lietuvių tautai, dr. M. Vinikas.

Pažįstu dr. Viniką ir jo pavyzdingą šeimą. Jis ilgametis SLA sekretorius. Jei tik jis sutinka mums dirbti, mūsų balsai už jį.

Kitaip elgtis būtų nepadoru.

APIE ZARASŲ KRAŠTĄ, KURĮ NACIAI DABAR VADINA "OSSERSEE"

Kaip matyti iš užsienio spaudos, vokiečiai Lietuvoje jau pradėjo vokietinti lietuviškus vietovardžius. Zarasai yra pirma vieta, kuriai okupantai davė vokišką vardą, būtent: "Ossersee." Ta proga verta skaitytojus supažindinti su tuo, vienu gražiausiu Lietuvos kraštu.

Zarazų kraštas pasižymi ne vien savo žavinga gamta, bet ir įvairiomis istorinėmis liekanomis. Kiek karų, kiek įvairių žymesnių įvykių įvyko Zarasų krašte! Zarasų kraštą smarkiai išgarsino Stelmužė. esanti mūsų krašto pačiuose vasaros rytuose, netoli Latvijos sienos. Stelmužėje yra didžiausias ir storiausias ąžuolas ne tik Lietuvoje, bet ir Europoje.

Seniau Stelmužė buvo didelis gražus dvaras, kuriame nuo 18-to iki 19-to amžiaus pabaigos viešpatavo Baltijos baronai, Rusijos caro rūmų dvariškiai Foelkersamai—Valujevai, ir vėliau, iki didžiojo karo, šeimininkavo baronai Hahnai.

Vienas iš tų garsių didikų Petras Valujevas Rusijos caro Nikalojaus I ir Aleksandro II laikais buvo ministeris pirmininkas ir vidaus reikalų ministeris, o vėliau valstybės turtų ministeris. Šis ministeris buvo pagarsėjęs kišimusi į bažnyčios reikalus. Jis draudė ne tik paprastiems žmonėms, bet ir vyskupams ir net pačiam Vatikano nuncijui siuntinėti laiškus popiežiui. Tuo laiku, kai jis buvo ministeriu, lietuviams buvo uždrausta spauda.

Per didįjį karą dvaro rūmai buvo sunaikinti, o žemė buvo išdalinta savanoriams. Savininkui Hahui liko tik 10 ha.

Stelmužės žemė nederlinga. Daug yra skurdžių smėlynų ir patys gyventojai neturtingi, bet užtat Stelmužės gamta yra be galo graži. Čia lankytojas gali pamatyti daug žavėtinų vaizdų. Stelmužę iš visų pusių supa net aštuoni ežerai.

Visų labiausiai Stelmužę išgarsina ąžuolas, apie kurį yra labai plačiai žinoma. Vasaros metu Stelmužės ąžuolas yra gausiai lankomas beekskursuojančių ūkininkų ir moksleivių. Spėjama, kad minimas Stelmužės ąžuolas turi 200 metų. Jis iš tikrųjų nepaprastas. Aukštumo jis neaukštas, bet storumo, tai tikrai yra ko pažiūrėti. Sustoja aplinkui 8-10 vyrų, ištiesia rankas ir tai dar vargiai ąžuolą apkabina. Stūkso jisai su išsikerojusiomis, kažkada vėjo nulaužta viršūne ir stebina visus, kas jo pažiūrėti atvyksta. Atvykusieji stebisi jo senumu, storumu ir beržu, dviem šermukšniais ir lazdynu, augančiais jo viršūnės vietoje. Šias medžių sėklas yra pasorinęs ne kas kitas, kaip vėjas. sėklos, radusios pakankamai drėgmės puvėnose, sudygo, suklestėjo ir išaugo į nemažus medelius.

Netoli ąžuolo stovi 1650 metais statyta bažnytėlė. Apie bažnytėlę žmonėse yra supinta įvairių padavimų. Bažnytėlėje aiškiai matyt tas, kal ji yra statyta kirvio laikais. Dvaro šeimininkams besikeičiant ir bažnytėlė buvo liuteronų, pravoslavų ir katalikų. Bažnytėlės viduje stovi meniškai pastatytas medinis altorius ir sakykla. Altorius ir sakykla yra išpuošti medžio raižyba. Spėjama, kad visus tuos raižinius yra atlikęs vienas vienuolis. Altoriuje Nukryžiuotasis puikaus artistiško darbo. Viršuje sakyklos visas būrys cherubinų su Kristaus kančios įrankiais šokinėja sienoje.

Po bažnytėle yra rūsys, kuriame galima pamatyti žmonių skeletai, sudėti į šešiakampius karstus.

Vergų bokštas stovi netoli Padvarinės ežero. Jame baudžiavos laikais dvarininkai prasikaltusį baudžiauninką uždarydavę nakčiai, gerai išplakę, rytą išleisdavo į darbą Vėliau tame bokšte buvusi rūkoma mėsa, o prieš šį karą stovėjo niekam nenaudojamas, tik kaip praeities liudininkas.

Dvaro sodo kampe yra įtaisytas mūrinis rūsys. Jame yra Foelkersamų, buvusiųjų šeimininkų, kapai. Jame ilsisi Rusijos caro dvariškiai.

Švedų laikų pilies griuvėsiai yra pačiame Stelmužės dvare. Vėliausiai toje vietoje augo vaisinis sodas ir kiti dideli medžiai. Šios pilies griuvėsiai — tai tik pamatų žymės iš didelių akmenų, einančių aukštyn volais. Be to, yra žymės, kaip ši pilis buvo sujungta perkasais su ežeru ir užleista vandeniu, kad priešas negalėtų prieiti.

Tai tokia didinga Stelmužės praeitis. Jei ne Stelmužės ąžuolas, tai viskas būtų pamirsta ir neminima.

SKAITYTOJAI, KOOPERUOKITE

Anksčiau rašėme ir prašėme Vienybės skaitytojų nevilkinti prenumeratų mokesčius už laikraštį. Tą darėme svarbiais sumetimais, būtent, kad karui kilus žymiai pabrango laikraštinis ir kitoks popieris, sumažėjo garsinimų, o ir aplamai už garsinimus pajamos žymiai sumažėjo. Firmos, kurios anksčiau skelbdavosi laikraščuose, dabar nesiskelbia, nes produktų neturi ar gamina produktus karo reikalams, kurių skelbti nėra reikalo. Tokiu būdu mes ir kiti laikraščia buvome priversti padidinti prenumeratos kainas ir prašyti prenumeratorių tuojau, išsibaigus prenumeratai, užmokėti.

Mes neabejojame, kad mūsų skaitytojai gerai supranta, jog laikraštį be pinigų niekas negali išleisti, o jeigu skaitytojai vilkins su prenumeratos mokesčiu, tai tiesioginiai kliudo normaliam laikraščio išleidimui.

Todėl pakartotinai prašome mūsų skaitytojų, kurie iki šiol dar neužsimokėjo prenumeratos, dabar, nevilkinant užmokėti. Laikraštis, kuris beveik iš skaitytojų gyvena negali apsieiti be pačių skaitytojų kooperacijos.

Atsiminkite, kad mums reikia mokėti algas darbininkams ir tarnautojams; reikia pirkti popierą, reikia mokėti pašto išlaidas, reikia prižiūrėti ir taisyti mašinas, reikia mokėti nuomą, už šviesą, kurą ir visą kitą. Kiti mūsų nelaukia todėl patys taip sutvarkykite savo prenumeratos mokėjimą, kad ir mums nereikėtų laukti.

Pereitą kartą daugelis skaitytojų užmokėjo savo prenumeratas, tikimės, kad ir šį kartą jei ne visi, tai bent didžiuma mums kooperuos ir tuojau pasiųs savo čekį ar pinigus už Vienybę.

Administracija.

For Victory...
Buy
U. S. DEFENSE
BONDS
STAMPS

MILŽINIŠKI LOBIAI VANDENYNO PAVIRŠIUJE

Celiuliozė šiais laikais yra labai brangus ir reikalingas daiktas. Ją gamina iš medienos, daugiausia iš taip vadinamų eglinių popiermalkių. O iš celiuliozės gamina popierį, dirbtinės medvilnės siūlus įvairiems audiniams, dirbtinį šilką, šukas, sagas, kietas apikakles ir daug kitokių dalykų.

Bet celiuliozei gaminti reikalinga mediena, miškas. Juk vien tik popierio gamybai visas pasaulis per metus suvartoja milijonus kietmetrių miško medžiagos, todėl miškai sparčiai mažėja ir kyla susirūpinimas, kas bus, kai pasibaigs miškų ištekliai?

Vienas amerikietis profesorius rašo, kad to pavojaus nereikia bijoti — celiuliozei gaminti medžiagos nepritruks. Ir jis nurodo milžiniškus brangios žaliavos šaltinius.

Atlanto vandenyne, ties Antilių salomis, yra vadinama Sargaso jūra, kurioje yra plaukiojančios jūros paviršiuje pievos, turinčios apie 4 milijonus ketvirtainių kilometrų ploto. Tos pievos susidariusios iš jūrų žolės, vijoklių ir įvairiausių augalų. Tas pievas jau Kolumbas pastebėjo Amerikos atradimo laikais, bet nuo to laiko pievų plotas ne tik nesumažėjo, bet žymiai padidėjo. Jos dažnai kliudo laivams plaukioti.

Mokslininkai nurodo, kad tų pievų augmenija labai turtinga naudingomis medžiagomis. Iš tų augalų galima gaminti cukrų, jodą, įvairius klijus ir geros rūšies celiuliozę. Tik reikėtų tuos augalus krauti į laivus ir vežti į fabrikus. Apskaičiuojama, kad, jei tuojau imtų iš tų augalų gaminti celiuliozę, tai visam pasauliui žaliavos popierio gamybai užtektų 500 metų, o gal ir ilgiau. Iš tų pievų augmenijos galima gaminti geras trąšas, ir tik vieną tūkstantinę dalį tų pievų sunaudojus trąšų gamybai, tų trąšų užtektų 50 metų patręšti viso pasaulio liesas dirvas taip, kad javai duotų trisdešimtąjį grūdą.

Mokslininkas sako, kad pasaulis dar perdaug turtingas ir tingus, jei nesiryžta naudoti tų milžiniškų Sargaso jūros lobių.

IŠ DIKTATŪRŲ ISTORIJOS

Napoleonas Bonaparte yra gimęs Korsikos saloj iš neturtingų tėvų. Pasižymėjo dideliais kariškais gabumais. Laimėjęs keletą mūšių Italioj ir Egipte, jis sugrįžo į Prancūziją, patraukė savo pusėn daugelį generolų ir kariuomenės pagalba ėmė siekti valdžios. Jis išvaikė įsteigtą Penkių Šimtų Tarybą, tautos atstovybę ir kt., o visą valdžią pavedė trims konsulams, kurių svarbiausiuoju buvo jis pats.

Pagal naują Napoleono sukurtą konstituciją, pirmasis konsulas (jis pats) turėjo būti renkamas 10-čiai metų; kiti du konsulai turėjo tik patariamąjį balsą. Nauja konstitucija buvo atiduota balsuoti gyventojams. Kadangi buvo vartojama didžiausia priespauda, tai gyventojai nenorėjo naujos konstitucijos, bet turėjo priimti.

Laimėjęs daugelį karų su įvairiomis Europos valstybėmis, Napoleonas, pagaliau, pirmojo konsulo vieta ir titulu nebesitenkino, o panoro tapti imperatorium. Priešai (kaip, sakysim, kunigaikštis Enghien ir kt.), buvo nužudyti arba kalėjiman įmesti. 1804 m. būk tai visa tauta per visuotiną balsavimą pasisakė už Napoleoną, paskelbiant jį imperatorium. Tai buvo, žinoma, priespaudos laimėjimas, bet ne laisvas pasisakymas (juk taip neseniai ta pati tauta vertė karalių šalin, kad šalyje įsiviešpatautų laisvė ir teisybė, o čia štai, vėl būk panoro dar didesnės priespaudos). Ir ką už tai gavo prancūzų tauta? Ogi nuolatinius, keliolika metų besitęsiančius karus, baisias žudynes, kraujo upelius, vargą, ašaras, nelaisves... Iki tų laikų pasaulis dar nebuvo matęs tokių didelių karų, kaip jis pamatė Nepoleono laikais; dar jis nebuvo matęs tokių didelių kraujo klanų, kokie tekėjo jo laikais...

Vėliau ir šitas didysis imperatorius susilaukė liūdno likimo: buvo ištremtas į negyvenamą šv. Elenos salą, kur budriai anglų saugojamas mirė 1821 m. Prancūzijon vėl buvo grąžinti senieji karaliai.

Bet štai 1848 m. vėl kyla nauja revoliucija, nušlavusi tuometinį karalių Liudviką Pilypą. Prancūzija buvo paskelbta demokratine respublika. Karaliui šiaip taip pavyko pabėgti Anglijon. Buvo paskelbta nauja konstitucija, pagal kurią įstatymus turi leisti parlamentas (seimas), o juos vykdyti respublikos prezidentas (renkamas 4 m.) ir ministerių kabinetas. Prezidentu buvo išrinktas Liudvikas Napoleonas Bonaparte, tolimas Napoleono I giminaitis. Ir štai šis vyras apvylė visą tautą, vėl užkardamas jai priespaudą ir nelaisvę.

Trokšdamas valdžios ir garbės, jis negalėjo pakęsti žmonių rinktos atstovybės, kuri neretai pasipriešindavo jo įgeidžiams. Ir štai, remdamasis durtuvais, 1851 m. gruodžio 2 dieną jis išvaikė parlamentą, į posėdžių sales įvedęs kareivius. Daugelį atstovų suėmė ir uždarė kalėjiman. Bet tuoj Paryžiuj ir visoj šaly prasidėjo žmonių sukilimai, kuriuos žiauriai ėmė malšinti kareiviai. Pilni kalėjimai buvo prigrūsti laisvės šalininkų, kurių daugumui vėliau teko atsisveikinti su gyvenimu.

Likęs diktatorium, prezidentas Liudv. Napoleonas tuojau visoj šaly įvedė priespaudą ir nelaisvę. Viską ėmė spręsti nebe teisė, bet kareivių durtuvai. Daugybė žmonių turėjo bėgti užsienin, kad išvengtų persekiojimų. Tie visi išbėgusieji melagingu būdu buvo apšaukti valstybės priešais (tik jokiu būdu ne valdžios priešais). Liudvikas Napoleonas sugalvojo gudrų dalyką: jis panoro, kad jį pati tauta išrinktų prezidentu ir tai ne 4 metams, kaip buvo konstitucijoj numatyta, bet 10 metų. Bet suprasdamas, kad tik, laisvai renkant, mažutė dalelė gyventojų už jį tebalsuotų, jis sumanė balsavimą suklastoti ir jį parodyti savo naudai. Ir štai už prezidentą 10-čiai metų "pasisako" net virš 90 nuoš. gyventojų. Vadinasi, išeina, kad lyg patys žmonės panorę užsidėti sau priespaudos jungą.

Bet tai dar ne galas. Štai 1852 m. vėl "pačių žmonių balsavimu" Liudv. Napoleonas "išrenkama" imperatorium. Bet kad per tokius "pasisakymus" negalėjo balsuoti respublikos šalininkai arba jų balsai buvo sufalsifikuojami, kad leidžiami balsuoti buvo daugiausia tik prezidento klapčiai, tai niekis...

Ir taip nuo 1852 m. net iki 1870 m. prancūzai vėl vilko nelaisvės jungą. Po nelaimingo 1870-71 m. prancūzų-vokiečių karo, Prancūzija vėl buvo paskelbta demokratine respublika.

Šių dienų Prancūzijos likimas visiems žinomas. Pralaimėjusi karą Prancūzija pateko po Vokietijos letena ir dabar, kiek jos liko, gyvena ir tvarkosi, kaip Vokietijos naciai jiems įsako. Prancūzijos padėtis nėra pavydėtina, nes žmonėms, kurie pratę demokratiškai tvarkytis, dabar klausyti nugalėtojo yra ne tik skaudu, bet ir gėda. Prancūzijos žmonės, nežiūrint kai kurių jų parsidavusių naciams vadų vis dar nenustoja vilties, kad Prancūzija vėl taps laisva, demokratiška valstybė, kaip daugelis kitų, dabar okupantų valdomų ir teriojamų valstybių.

C. X.

ŠIUPINYS

—Aš baisiai nekenčiu to akiplėšos Vėdarėlio. Vakar jis pasakė, kad jei prie devynių asilų pridėti dar mane, tai bus dešimt galvijų.

—Bet, gerbiamasis, tau visai nėra ko pykti. Juk jis teisingai suskaičiavo: devyni ir vienas tikrai bus dešimt.

—Ak, kaip keičiasi žmonės! Pavyzdžiui, tas Šermukšnaitis: kai dar jis buvo paprastu kaimo bernu, tai košę iš bliūdo semdavo su sauja.

—O ką dabar jis daro, kai paliko didelis ponas?

—Dabar jis su ta pačia sauja semia mūsų pinigus.

BUY
DEFENSE
STAMPS
BONDS
KEEP 'EM FLYING

Margumynai

Nuo degtinės

Amerikoje daug daugiau vyrų miršta nuo alkoholio, negu moterų. Statistika parodo, kad alkoholizmu suserga aštuoni vyrai prieš vieną moterį Sakoma, kad žmogaus pilve atsiranda skauduliai nuo didelio rūpesčio, bet, nors moterys visuomet vadinamos "rūpintojėlės," daug daugiau vyrų serga nuo skaudulių pilve. Atrodo, kad vyrai daugiau geria ir daugiau rūpinasi.

Kai kam

Labai priprasta sakyti, kad birželio mėnesis yra jaunavedžių mėnesis ir kai kurie žmonės mano, kad birželio mėnesį daugiau žmonių apsiveda. Visai ne. Jungtinių Amerikos Valstybių pietuose jauni žmonės visuomet nori vesti gruodžio mėnesį, maždaug apie Kalėdų šventes.

Atsidėkojimas

Kanadoje, Amerikoje ir visur kitur buvo didelė sensacija kai gimė vadinamieji Dionne penkiatukai, visos penkios mergaitės. Dabar iš Kanados praneša, kad toms penkioms mergaitėms uždrausta mokytis anglų kalbos. Mat, tėvai prancūzai. Geras atsidėkojimas už tų vaikų globojimą ir jų išlaikymą. Angliškai kalbantis pasaulis padarė jas turtingomis.

Temperatūra

Kylant į aukštį oro temperatūra nuolatos krinta, kol pagaliau pasiekia 67 laipsnių žemiau zero (F). Po to temperatūra daugiau nekrinta.

Ėmė metus laiko

Prieš metus ar daugiau laiko viena moteris pasiuntė savo sūnui gražų katiną į Augusta, Kansas. Po kelių dienų katė prapuolė. Visai neseniai, po daugiau metų laiko, katė staiga parėjo pas savo šeimininkę, kuri gyveno Garnett, Kan., apie 149 mylias nuo Augusta.

Ėdri katė

Prieš porą metų viena moteris mirdama paliko savo katei $5,000. Dabar sakoma, kad per tuos du metus katė ėdesiui išleido $2,300. Liko tik apie $2,686. Katės globėja gauna $50 mėnesiui algos.

Vanduo ir garas

Bulvės yra 77% vandens, griučkas — 89% vandens, asparagus 90%, selerijos, agurkai ir salotos 95% vandens. Atrodo, kai perki tų daržovių, tai daugiausiai moki už vandenį.

Gera proga

Kai viename mieste Atlanto pakraščiuose neseniai buvo aptemdintas miestas, vienas restauranas iškabino šitokią iškabą: "Užsirezervuok būdelę mūsų valgykloje. Turėsi penkiolika minučių nepertraukiamo romanso."

Išradimas

Vienas Australijos gyventojas sako, kad netrukus alijantai turės tokius laivus, kurių negalės nuskandinti jokia torpeda. Jis sako, kad turįs tokį įtaisymą, kuris torpedą sunaikina pirma negu ji pasiekia laivo šoną.

PIRKITE ŠIANDIEN!

JUMS reikia gero siūto, reikia gero overkoto ir tapkoto? Jūs norite turėti geros medžiagos ir gero darbo drabužius. Gal nežinote kur juos surasti?

VISA tai jųs įsigysite Jono Šimėno dirbtuvėje, "Factory to Wearer." Čia lietuvis lietuviui gamina viską, kas yra geriausia ir gražiausia. Būsit patenkinti.

TAIP, kainos jau kyla ir kils ateityje. Bet mūsų dirbtuvėje jūs gausite tikrai gerų ir tikrai pigių drabužių Atėję pas mus, ir kaimynam patarsit ateiti.

SAVO amate esame 25 metus. Ilga praktika, daugmenimė apyvarta mums leidžia daryti tai, ko negali daryti kiti mūsų kompetitoriai. Ateikit įsitikinti.

Mūsų dirbtuvėje yra erdvus Sales Room. Čia jums bus parinkti ir pritaikyti drabužiai — sulig skonio ir reikalo. Šį ir sekamą mėnesį specialus išpardavimas geros kokybės siūtų, sport kotų, slacks, overkotų ir tapkotų. Pirkite šiandien, kol turit iš ko pasirinkti ir kainos dar mažos.

JONAS ŠIMĖNAS turi atskirą drabužių sandėlį New Yorke — 79 Fifth Ave., tarp 15 ir 16 gatvių. Važiuojant į sandėlį išlipt Union Square stotyje. Telefonu šaukit: GRamercy 7-1688-9.

NORINTIEJI pasiekti mūsų dirbtuvę imkite sekamų linijų traukinius ir išlipkite pažymėtose stotyse: I. R. T. linija važiuojant išlipkit Hunters Point Avenue stotyje, po mūsų dirbtuve; Independent Crosstown linija važiuojant išlipkit 21st Street-Van Alst stotyje, arba Queens Plaza stotyje, nuo kurios dirbtuvė tik 4 blokai. Lorimer St. ir Graham Ave. gatvekariais važiuokit iki sustos — tik kelios minutės eiti.

DIRBTUVĖ atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro. Norint susisiekti telefonu šaukit: STillwell 4-6540.

John Simen MANUFACTURERS OF MEN'S CLOTHES
21-10 49th Avenue, Long Island City, N. Y.

MŪS ŲNAUJIEJI MENO MĖGĖJAI

HARTFORD, Conn.— Sekmadienį, kovo 22 L. A. Pil. klubo salėj buvo suvaidinta graži komedija "Daktaras iš prievartos," vadovaujant žymiam mūsų scenos menininkui J. Lukui (newbritainiečiui). Vaidinimas puikiai atlėstas, publikai labai patiko Tenka pažymėti, kad melodramatiškas muzikalis specialiai šiems karo laikams pritaikytas patriotingas prologas visus žavėjo, kurį išpildė SLA lietuviškos mokyklos mergaičių chorelis, vadovaujant p-lei Marytei Čeponytei. Jis sukėlė dideles ovacijas mūsų jauniems meno mėgėjams, dainininkėms ir naratoriams. Šis prologas buvo didelė naujenybė ir paliko neišdildomus įspūdžius visiems. Gerą įspūdį paliko ir koncertinė programos dalis, mūsų jaunos dainininkės gražiai savo užduotis atliko ir savo jaunais talentais žavėjo klausytojus.

Komedijos vaidinime visi vaidintojai puikai pasirodė Vadovaujamose rolėse lošė šie: J. Medonis, P. Montvila, p-lė Marytė Čeponytė, Nellie Neunčikaitė, V. Riktoraitis, J. Poškus, Jr., J. Medonis, Pr. Riktoraitis, Pr. Andrulionis. Helen Denisevičiūtė ir Alena Petruškevičiūtė. Jie savo roles atliko labai gerai.

Reikia pažymėti, kad scenerijos įrengimas prologui ir vaidinimui darė malonaus įspūdžio ir žymiai pagelbėjo vaidiloms vaidinti. Ypatingai prologo scena buvo graži.

Prologą išpildė mergaičių chorelis, J. Poškus ir J. P. Lukas.

Surpryzas publikai

Po prologo, programos vedėjas W. Chase pranešė, kad turi surpryzą publikai. Čia pat perstatė jaunutę, trijų ir pusės metų, artistę. Ne vienas iš publikos pamanė sau: ką čia su vaikais!.. Bet ši mergelė scenoje pasirodė, kaip pavasarį žydinti žibuoklė. Jai padeklamavus "Tėvynė brangi," tai publika sukėlė didžiausias ovacijas. Ji buvo iššaukta antrą kartą.

Well, kas gi ši jaunutė artistė? — kuždėjosi, visi norėjo žinoti. Tai buvo dukrelė Sofijos ir Roberto Johnsonų iš West Hartfordo. Antrą kartą pasirodžius padeklamavo "Aš mergytė" ir "O tas senis." Tai buvo tikras surpryzas mūsų publikai.

Vakaro vedėjas papasakojo, kad turėjęs bėdos, kol prikalbino šios mergaitės tėvus leisti į lietuvių sceną. O kalbėdamas apie lietuvių mokyklėlę vakaro vedėjas pasakė: "Mūs augančio jaunimo jaunimo lietuviška mokykla randasi šeimoje. Štai pavyzdis — Sofija Januškevičiūtė, išauklėta pavyzdingoj lietuvių šeimoj, apsivedusi su kitataučiu (švedų kilmės), tačiau yra viena iš pavyzdingiausių motinų (tai ji yra kalbamos mergelės motina), gražiai auklėja savo dukrelę, mokindama ne tiktai lietuviškos kalbos, bet ir lietuviško meno. Jeigu mūsų lietuviškose šeimose būtų daugiau tokių kilnių, sąmoningų lietuvaičių motinų, tai lietuviška kalba, daina ir menas niekados Amerikoje nežūtų. Amerikoje išaugę mūs jaunuoliai būtų ne tiktai pavyzdingi amerikonai, bet ir lietuviai, kaip jaunutė Beverly Johnson, kuri visus žavi savo gražia lietuviška kalba, savo talentingumu, kaip artistė."

Šis vakaras paliko malonių įspūdžių keliais atžvilgiais. gi mūsų jaunoji artistė Beverly jau gavo keletą pakvietimų pasirodyti kitų kolonijų scenoje, būtent: Ansonijoj, Manchestery ir New Britain su SLA mokyklų menininkų gastrolėmis.

VMK.

MAISTO PAGAMINIMAS IŠ ORO

Mokslininkai yra jau galutinai ištyrę daugelio medžiagų sudėtį. Ištirta taip pat ir žmogui reikalingų maistui įvairių produktų sudėtis. Vanduo, pavyzdžiui, yra junginys vandenilio ir deguonies. Su elektros pagalba vanduo galima sukaldyti į jo sudėtines dalis, tai yra į vandenilį ir deguonį. Vandenilis ir deguonis yra dujų pavidale.

Žmogaus maistui reikalingi baltymai taip pat galima suskaldyti į sudėtines dalis. Pasirodo, kad visos tos medžiagos, iš kurių susideda daugumas žmogaus maistui reikalingų produktų, randasi mūsų žemę apsupančioje atmosferoje — ore. Reikja tik išmokti atitinkamas kiekis ore esančių dujų, kurios įeina į maisto sudėtį, sujungti ir galėsime nei sėdami nei piaudami maitintis.

Jau dabartiniu metu darant bandymus pasiseka iš oro gauti vanduo, sujungus vandenilį su deguoniu, tačiau kartu vandenilio ir deguonio junginys duoda smarkias sprogstamas dujas. Kol kas dirbtinu būdu dar gaunama vandens labai maži kiekiai, vos keli lašeliai, bet vis tik pradžia šioje srityje jau padaryta ir šiandien jau visai rimtai galima kalbėti apie maisto gaminimą iš oro.

Šį dalyką patvirtina visa eilė bandymų, padarytų su augalais. Tokius bandymus gali padaryti kiekvienas.

Reikia pasodinti bet kokį augalą į vazoną. Prieš sodinant pasverti vazoną su žemėmis. Po kurio laiko, kada pasodintas augalas visai suaugs, išimti jį atsargiai iš vazono, nuvalyti nuo jo šaknų žemes, suberiant ją atgal į vazoną ir pasverti. Pasirodys, kad vazonas su žemėmis maždaug tiek pat svers, kaip ir dosinant į jį mažą augalėlį. Tuo tarpu pats užaugęs augalas gali sverti 1 kilogramą ir daugiau, žiūrint kokios rūšies buvo augalas.

Šis bandymas parodo, kad beaugdamas augalas iš žemės visai mažai maisto gavo, o daugiausia paėmė iš oro. Reiškia augalo sudėtinės dalys randasi ore. Beaugdamas augalas perdirba tas ore esančias dujas į įvairias mūsų maistui reikalingas medžiagas.

Tokiu būdu mokslininkai dabar suka galvas, kaip pagaminti tokią mašiną, kuri stačiai gamintų maistą iš oro.

SPAUDĄ PALAIKYK, JĄ SKAITYK — BŪSI IŠMINTINGAS IR ŽMONIJAI NAUDINGAS.

Australiečiai išsivilkę stato apsaugas nuo priešo bombų

Mūsų laikų "tyrų laivas"

Pagal tyrų gyventojų senovės priežodį, kuprius yra "tyrų laivas'" Tačiau laikai yra labai pakitę, ir šiandien reikia ieškoti kito palyginimo. Paskutiniais metais yra atsiradę visai kitokių "tyrų laivų," kurie per keleriu metų patyrimą pasirodė labai praktiški. Tyruose jau seniai galvota apie kurį naują ir pritaikytą sporto prietaisą. Pagaliau tyrų sporto mėgėjai sustojo prie vadinamojo "tyrų burlaivio." Lėktuvais į Afrikos tyrus buvo nugabenta reikalingos medžiagos. Tai automobilių ratai ir senų lėktuvų stuobriai. Tie ratai buvo pritaisyti prie paprastų važiuoklių. Prie tokio "technikos stebūklo" buvo pritaisytas stiebas su burėmis, įrengtas reikalingas vairas, ir mūsų dienų "tyrų laivas" buvo baigtas. Žinoma, tokiam "tyrų laivui" pastatyti reikia gero įgudimo ir nusimanymo.

Su tokiais "tyrų burlaiviais buvo padarytos pirmosios kelionės. Pasirodė jų begama labai praktiškų ir didelio malonumo teikiančių tyrų sporto priemonių. Prie gero vėjo su jais išvystyta per valandą nuo 80 iki 100 kilometrų greičio. Žinoma, nevisada su tokiais tyrų burlaiviais tegalima kaip reikiant pavažiuoti.

Kadangi tyruose paprasta yra labai stiprūs vėjai ir sūkuriai, tai neretai tokius tyrų burlaivius audros tiesiog plėšte atplėšia nuo žemės ir pakelia į orą. Šie patys pirmieji bandymai yra parodę, kad tokie tyrų laivai ateityje gali turėti didelio pasisekimo. Jie ilgainiui gali virsti tikrais tyrų ir smėlynų burlaiviais, kurie galės būti pritaikyti ir praktiniams reikalams. Ypač juos bus galima išnaudoti tokiuose tyruose, kuriuose vėjo kryptis didžiąją metų dalį yra tokia pat.

Užsispyrėliai

Naujoje Anglijoje kai kurie ūkininkai laikosi senojo laiko ir dienos šviesos taupymo laiko nepripažįsta. Sako, kad jiems iš ryto reikia daugiau naudoti elektrą, negu pirma reikėjo.

Kraujas verda

Jeigu žmogus be jokių aparatų galėtų iškilti 62,000 pėdų, tai jo kraujas staiga užvirtų. Mat, tokioje aukštumoje užvirimo taškas yra labai žemas.

1941 metais Lietuvoje tik 19 nuošimčių gyventojų

LISBON, Portugalija. — Prieš kurį laiką Lietuvoje atrastas vieno bolševikų komisaro raportas, kuriame jis sako, kad Šakių apskrityje 1941 m. "rinkimuose" dalyvavo ne 91% gyventojų, kaip bolševikų spauda skelbė, bet tik 19%.

Tas raportas, anot kai kurių laikraščių, parodo, kad nežiūrint visokių bolševikų grasinimų ir persekiojimų, jie negalėjo priversti visus Lietuvos gyventojus balsuoti už bolševikų sąrašą rinkimuose.

Registruos vyrus nuo 45-65 metų amžiaus

WASHINGTON. — Kovo 19 d. Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas pasirašė patvarkymą registruoti visus vyrus nuo 45 iki 64 metų amžiaus. Registracija turi būti įvykdyta iki balandžio 27 d. šioje registracijoje, manoma, bus suregistruota apie 13,000,000 vyrų.

Stratosfera

Stratosfera prasideda apie 40,000 pėdų aukščiu jūrių paviršiaus.

Jonas Sutkaitis,
LAIKRODININKAS, sako:
Laikas ir erdvė — didžiausi žmogaus priešai. Bet, turėdamas gerą, teisingą laikrodį ir, naudodamas moderniškomis susisiekimo priemonėmis, žmogus įveikė savo priešus.
KULTŪRINGAS ŽMOGUS NEGALI GYVENTI BE LAIKRODŽIO
JONAS SUTKAITIS
449 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

Hartford Ave. Lunch
A. ŠVIRINAS, sav.
Geriausios rūšies likeris, vynas ir alus
Mūsų restaurane patiekiamas puikiausias maistas
Visados draugiška nuotaika, skubus ir geras patarnavimas.
36 Hartford Avenue,
New Britain, Conn.
Tel.: 6639

Universal Package Store
M. S. DAUNIS, sav.
Įviriausių rūšių degtinė, vynas ir alus
Kreipkitės į mus — geriausias patarnavimas.
235 Elm Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 2036

LIETUVIAI ADVOKATAI

JOHN W. ANSELL
15 Park Row
New York, N. Y.
WOrth 2-3497

R. JOHN UREVICH
55 Liberty St.,
New York, N. Y.
REctor 2-4194

S. BREDIS
197 Havemeyer St.
Brooklyn, N. Y.
EVergreen 7-9394

CL. VOKETAITIS
66 Court Street,
Brooklyn, N. Y.
TRiangle 5-3622

WM. J. DRAKE
225 Broadway,
New York, N. Y.
REctor 2-5917

ALF. J. WENTZ
219 South 4th St.,
Brooklyn, N. Y.
STagg 2-7177

K. JURGĖLA
359 Union Ave.
Brooklyn, N. Y.
EVergreen 7-1199

ANTHONY WESLAN
16 Court Street,
Brooklyn, N. Y.
CUmberland 6-1260

PARK FLORIST
GĖLININKAS
MOTIEJUS MAŽEIKA, SAV.
79-01 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel.: VIrginia 9-3112
Gėlės įvairioms progoms: laidotuvėms, vestuvėms, baliams ir t.t.
Taip pat nuomojam palmes.

ANTANAS DAUKANTAS
Tony's Bar & Restaurant
948-950 JAMAICA AVE.
Tel. AP. 7-9793
RESTAURANAS IR BARAS
Didelė, graži salė vestuvėms, parėms, šokiams ir kitokioms pramogoms
★
GERAS PATARNAVIM
JAUKI NUOTAIKA
TONY'S BAR & GRILL
ANTANAS DAUKANTAS, sav.
948-950 Jamaica Ave. Cypress Hills,
Brooklyn, N. Y.

HENRY'S
SALDAINIŲ IR LEDŲ KRAUTUVĖ
199 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
(šale Vienybės)
GARDŪS NAMIE GAMINTI LEDAI. GERIAUSIOS RŲŠIES SALDAINIAI, ĮVAIRŲS UŽKANDŽIAI, SODĖ
Pietūs tarp 12 ir 2 val.
HENRY FICK, Sav.
Tel. EVergreen 4-8848

J. VAITULIONIS
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
307 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Nedėliomis ir šventadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų
Tel. EV. 4-9458

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS
8—10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIUS
499 Grand Street
(Dantų Gydytojas)
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel.: ofiso STagg 2-0706
Namų—JAmaica 6-3834

DR. A. J. STALONAS
218 Ridgewood Ave.
Brooklyn, N. Y.
Valandos:
1—2 p. p.
6—8 vakare
Tel. APligate 7-1433
arba Academy 2-7400

DR. A. PETRIKA
221 So. 4th Street
(DANTŲ GYDYTOJAS)
VALANDOS
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

DR. ADAM V. VALMUS
(Dantų Gydytojas)
705 Fourth Ave.
Tarp 22 ir 23 gatvės
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS
10 val. ryto iki 8 vak.
Penktadieniais ir Šeštadieniais pagal susitarimą

KULBOKŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ
(SUMNER-HART LIQUOR STORE)
132 SUMNER AVE., BROOKLYN, N. Y.
Lietuvis perka pas lietuvį!
Brooklyniečiam pažįstami Kulbokai visados yra pasiruošę patarnauti su geriausios rūšies degtine, vynu ir gerais importuotais gėrimais.
PRISTATOMA Į NAMUS
Tel.: EVergreen 8-7047
Lic. No. LI030

COMPLIMENTS OF
SCHOLES BAKING, Inc.
V. LUKAS, Prop.

LIETUVIŠKA DUONA — Geriausia duona
SCHOLES BAKING
532 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802
Lietuviška duona, pyragai ir įvairūs keiksai pristatomi į visas Brooklyno miesto ir apylinkės dalis.
Mūsų duona pristatoma ir į kitus miestus.
Mūsų kepykloje galite gauti vestuvių, krikštynų, gimtadienių ir kitokių iškilmių pyragų

JAPONAI PRISIPAŽĮSTA, KAD DABAR JIE TIK GINASI, O NE PUOLA

Karo iniciatyva laipsniškai pereina į Jungtinių Tautų rankas

BERLIN. — Vokiečių radijas šiomis dienomis citavo vieno japonų karininko straipsnį rašytą Tokio laikraštyje Yomiuri, kuriame autorius sako, kad dabar japonų kariuomenė visame Ramiojo vandenyno fronte liovėsi puolusi ir pradėjo tik gintis nuo kaskart stiprėjančio priešo, t. y. Jungtinių Tautų karo jėgų.

Autorius pažymi, kad japonams paėmus East Indies, padėtis pasikeitė ir karo operacijų iniciatyva pereina į Amerikos ir Anglijos rankas.

Toliau tas japonų karininkas ragina japonus vėl pradėti pulti, nes, esą, gynimusi karo nelaimėsi.

Tuo tarpu pranešama, kad į šiaurę nuo Australijos Alijantų karo laivai ir karo lėktuvai sudavė japonams tris milžiniškus smūgius, kuriuose japonai, mažiausiai neteko 7,000 kareivių, 100 karo lėktuvų ir 50 laivų. Tie smūgiai kaskart silpnina japonų jėgas Ramiajame vandenyne, tuo tarpu kai jų susisiekimo linija vis ilgėja ir didėja. Taip pat pranešama, kad Ramiajame vandenyne, ypač apie Australiją, atsiranda vis daugiau ir daugiau Amerikos karo laivų.

Kas turtų nenori, tam jie patys krinta

Šimtai žmonių kasdien suka galvas, kaip praturtėti, tačiau anglas Jonas Evansas prieš pradžią šio karo dieną ir naktį turėjo galvoti, kuriuo būdu greičiau nusikratyti milijonų. Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad tai padaryti nesunku, tačiau Evansas tvirtina, kad be galo sunku.

Jis jau seniau buvo nusprendęs nusikratyti milžiniškais turtais ir jų pasilikti tik tiek, kad galėtų būti laisvas nuo rūpesčių, dėl kasdieninės duonos. Iš pradžių jis įsteigė įvairius labdarybės institutus, kuriems išleido tris milijonus svarų sterlingų. Po dešimties mėnesių nelauktai atėjo nauja nelaimė. Jis gavo iš anglų Gvinėjos laišką, kuriame buvo rašyta, kad ten jo esančiose žemėse, kurias jis laikė be jokios vertės, staiga pasirodė esą neįkainojamos vertės rūdžių klodai. Ši žinia Evansą pritrenkė, tačiau netrukus jį vėl nuskriaudė likimas. Jis paveldėjo šimtą tūkstančių svarų sterlingų.

Šiuos turtus Evansas labai greitai spėjo išleisti steigdamas senelių prieglaudas, tačiau likimas vis dar nenorėjo be rūpesčio palikti žmogų. Netrukus jis vėl paveldėjo "tik" trisdešimts tūkstančių svarų, kuriuos daug negalvojęs paskyrė ligoninėms.

Dabar jis atsiduso, nes nebeturėjo giminių, kurių turtus tektų paveldėti. Jis apsigyveno nuošaliame Anglijos kampelyje. Pinigų turėjo dar tiek, kad be jokio rūpesčio galėjo ramiai gyventi ir nesivaržydamas juos leisti.

Tačiau likimas Evansą vėl gnybtelėjo. Jis šelpdamas labdaringas draugijas ėmė ir pasipirko labdarių draugijos loterijos bilietą, kuriuo laimėjo penkis tūkstančius svarų. Ir Evansas, nematydamas kito kelio, turėjo vėl pasiduoti turtus nešančiam likimui, nes turtai nesiliovė jį persekiojęs. Kai tik pinigus kam paskiria, tuojau atsiranda nauja suma. Palikimai po palikimų.

Nenori, kad Jung. Valst. kareiviai vestų

BRISBANE, Australija. — Vienas Australijos arkivyskupas sako, kad į Australiją atvyko Amerikos kareiviai kariauti, o ne vesti Australijos merginas. Jis pareiškė, kad Amerikos kareiviams Australijoje turėtų būti uždrausta vesti.

IR DIDŽIAUSIAS GUDRUOLIS BE SPAUDOS — TAMSUOLIS

Du lietuviai žuvo Filipinuose

PITTSBURGH, Pa. — Šiomis dienomis gauta žinių, kad Filipinų salose kovose su japonais žuvo puskarininkas Antanas Tamalūnas, kilęs iš Pittsburgh, Pa. Tai jau antras lietuvis žuvęs filipinuose. Anksčiau buvo paskelbta, kad ten žuvo Edvardas J. Guokas, kilęs iš Chicagos.

Aptemdinimo pratimai New Yorke

Šią savaitę New Yorke įvyko pirmieji platesnio masto miesto aptemdinimo pratimai. Kovo 25 d. buvo visiškai aptemdinta žemutinė Manhattan dalis nuo 14-tos gatvės ki East River ir nuo 13-tos gatvės iki Battary Park. Pratimai, pasak civilinės apsaugos autoritetų, visiškai pavyko.

Buliai pašėlo

Kovo 25 d. Brooklyne iš sunkvežimio pabėgo dešimts bulių. Kol juos sugaudė, jie pridarė visokių šposų. Kai kuriose vietose išdaužė langus, apvertė vežimėlius ir vienas vos nesugriovė mažos valgyklos. Ėmė keletą valandų ir apie 50 žmonių bulius sugaudyti ir nugabenti į skerdyklą.

WOODLAND CAFE
B. J. TRIBULAS, sav.
Tai didžiausia ir gražiausia pasižmonėjimo vieta vakarinėje miesto dalyje.
63rd St. at Woodland Ave.
Philadelphia, Pa.
Tel.: SARatoga 9656
WEST 4117

BABYLON HOTEL
Pr. ir A. Lapės, sav.
Babylon, Long Island, N. Y.
Nepamirškite, kad jūs — laukiamas svečias
Kur jūs rasite gražesnę vietą, kaip
BABYLON HOTEL
Tel.: Babylon 1449

STANLEY GRILL
PAUL USONIS, sav.
RESTAURANAS IR BARAS
Geriausi gėrimai ir alus
KVIEČIAME
642 Stanley Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 6872

IŠRADĖJŲ GIMINĖ

Mokslinių išradimų talentas vaikų paveldimas iš tėvų jau kelinta karta

Ne taip seniai Paryžiuj buvo iškilmingai paminėta garsaus prancūzų fiziko Antano—Cezario Becquerelio, ar tikriau pasakius, ištisos fizikų Becquerelių giminės sukaktis. Tose nepaprastose iškilmėse dalyvavo Prancūzijos respublikos prezidentas (Tai buvo dar prieš dabartinį karą). Tikrai nepaprasta, gal būt, vienintelė tokia istorijoje sukaktis.

1838 m. Paryžiaus gamtos istorijos muziejaus profesoriai pavedė Antanui-Cezariui Becquereliui įsteigti gamtos mokslų fizikos katedrą. A.-C. Becquerelis buvo baigęs politechniką, buvo buvęs inžinerijos batalijono vadas, tačiau būdamas 25 metų amžiaus 1815 m. metęs karinę karjerą ir pasišventęs tik mokslui.

Jo sūnus Edmondas tais pačiais metais, kai buvo įsteigta fizikos katedra, tebūdamas 18 metų amžiaus tapo savo tėvo padėjėju, o 1878 m. ir pakeitė jį.

Jo sūnus, Henri Becquerelis, kuris tiesiog užaugo fizikos laboratorijos atmosferoje 1887 m. mirus jo seneliui, pakeitė savo tėvą, paskirtą profesorium, laboratorijoje, o 1892 m. pakeitė savo tėvą ir fizikos katedroje. Būdamas 36 metų amžiaus Henri Bacquerelis buvo išrinktas prancūzų mokslo akademijos nariu.

Henri Becquerelis kaip tik 1896 m. kovo 1 d. išrado radioaktyvumą, tuo būdu padarydamas visą perversmą fizikos moksle, nes tas jo išradimas pakeitė visas fizikos teorijas.

ŠEIMYNINĖ LAIMĖ ŽVĖRIŲ GYVENIME

Ne vienas mokslininkas yra tyrinėjęs žvėrių, paukščių, žuvų gyvenimą. Daug kas yra pastebėta ir gerai žinoma, tačiau kiekvienas naujas tyrinėtojas suranda vis naujų ir naujų duomenų.

Neperseniai vienas prancūzų tyrinėtojas vėl paskelbė naujų duomenų apie žvėrių gyvenimą. Labiausiai jis kreipė dėmesį į žvėrių šeimyninę laimę. Didžiosios bezdžionės, kaip gorilos, šimpanzės, orangutangai, gyvena ištisą amžių su viena ir ta pačia drauge. Tų žvėrelių ir meilė vaikams yra gana didelė. Kai puola priešas, tai tėvas pirmiausia saugoja motiną ir vaikus. Panašiai elgiasi ir liūtas. Jis ypatingai jautrus savo draugės atžvilgiu. Dažnai po medžioklės draugei yra paliekami geriausi kąsneliai. Pats liūtas tik tada ėda, kada draugė yra soti. Liūtai yra vienas kitam ištikimi. Taip pat jie rūpinasi savo vaikais. Motina žaidžia su vaikais ir leidžia daryti jiems kas tik patinka. Tėvas rūpinasi pagamintį vaikams gardesnį kąsnelį.

Tik žemesnieji gyvūnai netaip "žmoniškai" gyvena. Ten kartais net pasikeičia vaikų priežiūros ir vaikų aukėjimo vaidmenimis patelė su patinu. Pavyzdžiui, yra labai daug žuvų rūšių, kur naujai gimusias žuvytes užaugina patinėlis, o ne patelė. Patelei reikia išmesti ikrus ir tuo viskas pareigos yra pabaigtos. O patinas rūpinasi paruošti "namų židinį" ir išauklėti ir išmaitinti žuvytes.

LIBERTY LIMERICKS

A teacher, explaining inflation,
Its after effects and causation,
Advised all her scholars
To save up their dollars
And buy bonds to safeguard the Nation.

Help teach the Japs a lesson! Put every dime and dollar you can into U. S. Defense Bonds and Stamps—every pay day.

SHAPOLAS ir VAIGINIS
Bar and Grill
★
Svetainė vestuvėms, puotoms ir kitokioms pramogoms
★
147 THAMES STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EV. 4-7613

PARDUODAMA
Parsiduoda bučernė ir grosernė geroj vietoj apgyventa lietuviais. Biznis geras per 25 metus daromas. Pardavimo priežastis liga. Kreipkitės laiškų ar asmeniškai.
A. GRIVERT,
142 Schuyler Ave.,
Kearny, N. J. (14)

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Įsteigta 1882 m.
Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS
245-247 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: EV. 7-2043

VELYKŲ ŠVENTĖMS

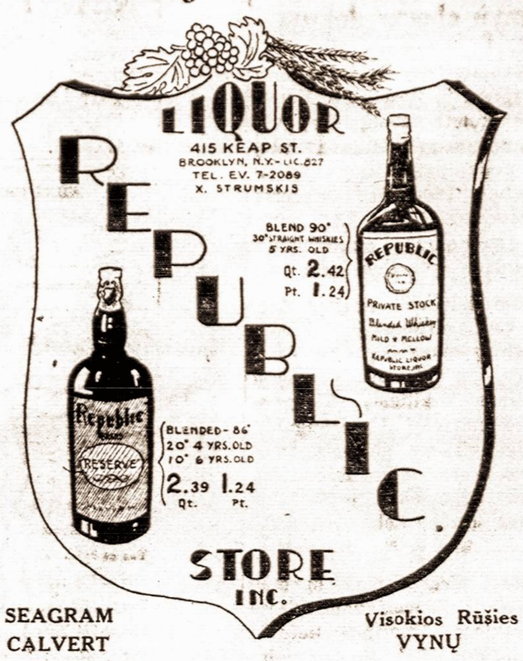

SEAGRAM
CALVERT
Visokios Rūšies VYNŲ
OLD OVERHOLT
CARSTAIRS 4-5
IMPERIAL $2.65—pint $1.66
Ir Importuotų KONIAKŲ

LIFE IN THE ROAR by KANE

Jurgis statosi būdelę, kad liuoslaikiu turėtų kur patingėti

Let Your Answer to Bombs Be—BONDS!

We are fighting enemies who will stop at nothing. With our homes, our very lives at stake, shall we stop short of giving our dimes and dollars for Defense? Buy Defense Bonds and Stamps every day, every week. Buy as if your very life depended upon it. It does!

The Logan Inn, Inc.
A. Mikalauskas, prez.
M. Stalonis, ižd.
RESTORANAS IR BARAS
Įvairiausi gėrimai
Pirmos rūšies maistas
Draugiška nuotaika
PRAŠOME:
3296 Atlantic Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel.: AP. 7-9674

I. BANAS SIGNS
Ign. Banasevičius,
Dailininkas.
Daromos įvairios iškabos auksinėmis ir kitokiomis raidėmis
Visokie meno darbai atliekami greitai, gerai ir pigiai
Kreipkitės:
IGN. BANASEVIČIUS
350 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

JEIGU LAIKRAŠČIAI KAM JUOKAS — TAS BUS AKLAS KAIP APUOKAS.

Medus
Cukrui brangstant ir mažėjant, patartina įsigyti gryno, naturalaus bičių medaus. medus yra šimtą sykių naudingesnis žmogaus sveikatai, negu cukrus. Žmonės, kurie vartoja medų, niekados neserga sloga. Medus yra netik maistas, bet ir vaistas nes jame nėra jokių bakterijų. Tikrai gero lietuviško medaus galite gauti Vienybės įstaigoje, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

JUOZO MARTINAIČIO
Gėlių Krautuvė
272 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Gėlės vestuvėms, laidotuvėms ir kitoms progoms.
Tel.: Evergreen 4-9737

LIETUVIŠKA
ALUDĖ
KARŠTI UŽKANDŽIAI KASDIEN
★
Patogi vieta užėjimui su MOTERIMIS
★
RHEINGOLD Extra Dry Alus. — Didelis pasirinkimas visokių gėrimų
Juozapas Zeidat
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

Vyrai, Moterys! Seni, 40, 50, 60 metų! Pagyvenkite!
Jauskitės daug jaunesnis, pilni smarkumo. Nekaltinkit savo amžiaus, kad jaučiatės išsisėmę, nusidėvėję, susmukę. Tūkstančiai stebisi, ką biskis pasismarkinimo su Ostrex padaro. Jame yra abelnieji stiprylai dažnai reikalingi po 40 m. — kūnam, kuriem trūksta geležies, kalkių phosphate, Vitamino B1. 73 metų amžiaus daktaras rašo: "Aš pats jį vartojau. Pasekmės puikios." Specialis supažindinantis kiekis Ostrex Toinc Tablets kaštuoja tik 35c. Nesijausk susmukęs, senas. Pradėk jaustis smarkesnis ir jaunesnis nuo pat šios dienos. Parsiduoda visose gerose vaistinėse.

SANDELIS VISOKIŲ ŽOLIŲ IR KNYGŲ
Aukso Altoriukas (Tilžės) paprastu apdaru 60c
Ta pati knyga, Celuloido gražiu apdaru $1.60
Vaikikėlis, maža maldų knygelė 50c
Kantičkos, visokių giesmių knyga $1.75
Katekizmai ir Ministrantūra 25c
Gydyklos nuo Baimės Mirties — su daug paveikslų 50c
Pontsko Piloto Galas 10c
Apie Dangų, Saulę ir Mėnesį 10c
Kabalas arba Saliamono Išmintis 15c
Girtuoklių Gadzinkos 15c
Tūkstantis naktų 1-ma dalis 50c
Sapnų Knyga, apdaryta, su paveikslais $1.60
Lengvas Būdas Išmokti angliškai kalbėti be kito pagelbos 35c
Mikaldos Pranašavimai 25c
Istorija Seno ir Naujo Testamento, su paveikslais 25c
Sveikata Ligoniams, knygelė, aprašo visokias žoles, kokios kam tinkamos 25c
Karvės, jų nauda ir kaip padaryt gerus sūrius 25c

ŽOLĖS
Dusulio Arbata 50c; Nervų arbata 85c; Vidurių Valytojas 60c; Plaukų Apsaugotojas nuo pleiskanų ir pražilimo 60c; Moterų mėn. reguliatorius 60c; Kosulio ir Kokliušo Arbata 60c; Kraujo Valytojas 60c; Peršalimo ir Kataro Arbata 85c; Trajankės, stambių ir gerų šaknų 60c; Cukrinės Ligos (diabetes) Arbata 85c; Vyriškumo pataisymas, žolės 85c; Arbata dėl sumenkimo diktuoliams 85c; Vandeninės Ligos Arbata 60c; Inkstų ir Akmenėlių arbata 60c.

M. ZUKAITIS
333 Dean St.,
Spencerport, N. Y.

VIENYBĖ

Anna Kaskas-Katkauskaitė, dabar Mrs. Lokot

Operos dainininkė Anna Kaskas ištekėjo

Tik šiomis dienomis paaiškėjo, kad Metropolitan Operos dainininkė Anna Kaskas-Katkauskaitė, vasario 14 dieną susivedė su advokatu Anthony J. Lokot iš Binghamton, N. Y. Adv. Lokot yra austrų kilmės.

Jaunoji aiškinosi, kad ji niekam nieko nesakiusi apie savo vedybas norėdama baigti operos sezoną. Amerikoniškų laikraščių korespondentams nepavyko apie vedybas sužinoti, nes dainininkė išsiimdama leidimą pasirašė savo lietuvišką pavardę Anna Katkauskas, vietoj Anna Kaskas.

Katkauskaitės prieteliai linki jauniesiems visų laimių.

Jaunieji apsigyveno New Yorke.

R.

Juozapnių vakaras

Brooklyno Lietuvių Piliečių klubas, kovo 21 d. savo name suruošė smagų pobūvį pagerbti Juozus. Svečiai kurių buvo virš dvieju šimtų, turėjo šaunią vakarienę, vėliau šokius.

Laike bankieto klubo naujasis gaspadorius Juozas Zakarauskas atidarė programą sveikindamas ir ačiuodamas atsilankiusiems ir brangvardžiams Juozams. Toliau programą vedė A. Draugelis.

Trumpas kalbas pasakė: Radijo vedėjas Juozas Ginkus, J. Glaveskas, J. Šatis, W. Shabūnas, Nalivaika, Siuvėjų Unijos darbuotojas Kundrota, Grikštas ir kiti. Buvo grotas radijofonas, bet mažai kas jo klausėsi. Bendrai, vakaras buvo smagus. Svečių buvo ir iš Bronx — Walter Shlaves ir kiti.

Rep.

Susirinkimas

Šv. Jurgio Draugystės bertaininis susirinkimas įvyks trečiadienį, balandžio 1, 7:30 val. vakare, klubo svetainėj, 280 Union Ave., Brooklyne. Nariai prašomi dalyvauti.

Ch. Nečiunskas, sekret.

Pirmyn choras dėkoja

Gerbiami pp. Tysliavai:

Grįžom iš jūsų New York prieš keletą dienų, bet tik dabar teatsipeikėjom iš visų tos nepaprastos kelionės įspūdžių. "Vienybės" koncerto ir newyorkiečių ir kitų rytiečių malonumo atsiminimais gyvensime per ilgą laiką.

Šiuo laiškeliu norime tarti, visų pirmyniečių vardu, nuoširdų lietuvišką ačiu Tamstoms, pp. Juozai ir Violeta Tysliavai, kitiems Vienybės štabo nariams ir draugams, taipgi visiems geriems žmonėms, kurie mūsų dainavimą labai draugiškai priėmė ir mums suteikė kelias nepaprastų malonių vaišių dienas.

Mes pirmyniečiai buvome Lietuvoj, koncertavom visose didesniose Amerikos lietuvių kolonijose, bet mūsų vizitų sąrašas nebuvo pilnas be New Yorko aplankytųjų miestų tarpe. Dabar jau beveik galėtume jaustis atlikę tai, ką užsimojome atlikti, ir gal būtų laikas poilsiui, — bet keblumas tame, kad grįžę į Chicagą svajojame, jog būtų nebloga New Yorkan ir vėl užsukti kada nors ateityje. Bet tai klausimas, kuris priklausys nuo Dėdės Samo armijos ir kitų karo aplinkybių.

Baigdami, norim pareikšti ypatingą dėkingumą Vienybės koncerto publikai, kuri mums įteikė $230.62 kelionės lėšų dalį padengti. Tai buvo didelė finansinė parama, kuri mums smarkiai padėjo kelionės saskaitas išlyginti ir ją atlikti be stambesnio deficito. Pelno nesitikėjome, — lietuviški chorai palankaus balanso niekad neturi, vienok jūsų kvietimą gavę — mielai važiavome — ir turime pripažinti, kad tikrai nesigailime!

Už galimybę New Yorke būti ir ten dainuoti — Vienybei ir Tamstoms dar kartą ačiu, ir gal — iki pasimatymo!

Su gilia pagarba,

K. Steponavičius,
Choro Vedėjas.

Lietuvos Piliečiu S-gos visuotinas suvažiavimas

LPS vietinių Komitetu Valdybos praneša, kad balandžio 9 d., 6:30 vakare Chicagoje šaukiamas visuotinis steigiamasis Lietuvos Piliečiu Sąjungos rajoninių komitetu atstovu suvažiavimas LPS Jungtinėse Valstybėse sudaryti. Į suvažiavima kviečiami svečiais atsilankyti visi, kuriems brangi laisva, nepriklausoma ir demokratinė Lietuva.

Suvažiavimo buveinė bus pranešta papildomai.

KAD IR GRAŽŲ ŠVARKĄ DĖVĖSI, O LAIKRAŠTĮ NESKAITYSI, NIEKAS TAVĘS NEGERBS.

Form 201. Page 1 of Return

NEW YORK STATE INCOME TAX
RESIDENT RETURN
For the Calendar Year 1941 or Fiscal Period

Begun ..... 194.. and Ended ..... 194..

PRINT NAME AND RESIDENCE ADDRESS PLAINLY BELOW

NAME: John Doe (First name in full — middle initials — last name in full)

RESIDENCE ADDRESS: (No.) 2468 (Street or avenue or rural route) Elm Street

(City) Buffalo (County) Erie (State) N.Y.

1941

DO NOT WRITE IN THESE SPACES

Serial Number

Paid $

Date

CALCUL	TAX
Net income	$4000 00
Personal exemption	2500 00
Taxable balance	$1500 00
Tax at 2%	$ 20 00
Tax at 3%	15 00
Tax at 4%	
Tax at 5%	
Tax at 6%	
Tax at 7%	
Normal Tax	$ 35 00

SUMMARY—TOTAL TAX TO BE PAID	
18. Normal Tax (Item 15)	$ 35 00
19. Net Capital Gain Tax (Item 39, page 4)	5 00
19a. Unincorporated Business Tax {Item 4, Sch. O, p. 2 of Form 202}	
20. Total Tax Due (Total of above Items)	$ 40 00

Less 25% - 10.00

Tax Due 30.00

Balandžio 15 reikės mokėti valstybės mokesčius nuo pajamų

Iki balandžio 15 d. visi New Yorko valstybės gyventojai, kurie nevedę uždirba $1,000 ar daugiau per metus ir vedę, kurie uždirbo $2,500 ar daugiau per metus turi mokėti valstybės mokesčius nuo savo pajamų.

Šiemet dėl kai kurių mokesčių įstatymų pakeitimo, nuo bendros mokesčių sumos reikia atimti 25%, taip, kad šiemet valstybės mokesčiai nuo pajamų bus mažesni, negu pernai.

Mokesčių blankas galima gauti pašto įstaigose ir bankuose.

Neužmirškite, kad jūsų mokesčiai turi būti išsiųsti prieš balandžio 15 d. ar balandžio 15 d. prieš vidurnakti.

Nelaukite paskutinės dienos, savo mokesčių blankas išpildykite dabar.

Radijo koncertas Newarke

Balandžio 26 d. Newarke, Lietuvių salėje, 180-2 New York Ave. Newarko Lietuvos Garsai radijo draugija ir choras rengia koncertą, kuriame bus statoma operetė "Brolžudys." Pradžia lygiai 4 val. po pietų. Įžanga 55c., o rezervuotos vietos 80c. su mokesčiais.

Koncerto rengimui vadovauja Newarko radijo programos vedėjas J. J. Stukas.

For VICTORY
BUY UNITED STATES DEFENSE BONDS STAMPS

Velionies Vinco Daukšio laidotuvės

Kovo 19 d. Alyvų Kalno kapinėse palaidotas a. a. Vincas Daukšys, kuris, kaip jau buvo skelbta, staiga mirė kovo 16 d.

Prieš laidotuves, velionį V. Daukšį, kuris turėjo labai daug gerų draugų, lankė daug žmonių J. Garšvos koplyčioje, kur jis buvo pašarvotas.

Palydėti velionį į kapus susirinko daugiau kaip 40 žmonių. Tai daugiausia buvo visuomenės veikėjai, jo prieteliai, bendradarbiai ir giminės.

Prieš pat išlydėjimą, koplyčioje kalbas pasakė velionio artimieji prieteliai S. E. Vitaitis ir J. Ambraziejus. Kapuose kalbas pasakė J. Valaitis, A. B. Strimaitis ir V. Ambrozevičius iš Newarko. Kalbėtojai atpasakojo velionio gyvenimą, darbus ir būdą.

A. a. Vincas Daukšys buvo labai kuklaus būdo žmogus. Gyvendamas jis nesigyrė savo darbais, nors nemažai yra padaręs. Nebuvo to svarbaus lietuvių visuomeninio darbo, kuriame jis nedalyvavo.

Tebūna a. a. Vincui Daukšiui lengva ilsėtis Alyvų Kalne, kur guli daugybė Lietuvos vaikų.

Siunta šunes

Staten Island šiomis dienomis paskelbė, kad visi šunes toje saloje turi būti uždaryti namie bent trims mėnesiams laiko. Pasirodo, kad paskutiniu laiku Staten Islande surasti ir sunaikinti septyni šunes sirgę pasiutimo liga. Kadangi pasiutę šunes sudaro pavojaus gyventojų sveikatai, tai dabar visi šunes turi būti kvarantinuoti.

Tautininkų Klubas auga

Kovo 13 d. vakare, klubo kambariuose įvyko Amerikos Lietuvių Tautininkų klubo susirinkimas, dalyvaujant skaitlingam narių skaičiui. Šiame susirinkime įstojo keletas mūsų žymių veikėjų ir gerų tėvynainių. Įstojo šie: adv. Vytautas Abraitis, adv. Kostas Jurgėla, Antanas Daukantas, ponios Ieva Baltuvienė, Elena Jurgėlienė, Elena Venienė, Juozas Grajauskas, Zigmantas Zipkus, Ambrosas Mileris, Albinas Žėkus, Petras Marsh, Jurgis Bakauskas, Zigmas Boisas, Jurgis Žebrauskas.

Aptarus klubo einamuosius reikalus, advokatai paaiškino, kad šiuo laiku tarptautinėje arenoje eina ginčai apie Pabaltijo kraštus ir kad Rusija siekia pasigrobti Pabaltijį ir kartu Lietuvą. Šiam žygiui pritarė ir kai kurie Anglijos politikai. Bet mūsų Prezidentas ir Anglijos ambasadorius Halifax tam nepritarė. Todėl šiuo laiku reikia siųsti rezoliucijas prašant Lietuvai nepriklausomybės. Klubo dalyviai vienbalsiai nutarė tokią rezoliuciją pasiųsti. Į komisiją tuo pasirūpinti išrinkti adv. K. Jurgėla, adv. V. Abraitis ir inž. J. Baltus.

Po susirinkimo p. Atkočaitis ir ponia parodė judomus paveikslus iš pirmesnio klubo susirinkimo ir dar iš pasaulinės parodos, ypač kas lietė lietuvius. Buvo ir kitų įdomių dalykų parodyta.

Šiuo laiku klubui pavyzdingai veikiant, pasirodė iš visuomenės užuojauta ir pritarimas.

Balandžio 12 d. po pietų, Daukanto salėje bus klubo metinė vakarienė, koncertas ir šokiai. Visi kviečiami iš anksto įsigyti tikietus ir tame pokilyje dalyvauti.

Dalyvis.

Filma apie karą ir Lietuvą

Šiandieninis karas tikrai yra pasaulinis. Palyginus jį su pereitu karu, anas karas atrodo tik paprastas susišaudymas. Šiandien ne tik žmonės, bet milžiniškos mašinos kariauja, sėja mirtį ir ugnį. Milijonai žmonių žūsta. Miestai išnyksta. Kad įvertinti, reikia pamatyti.

Matykite tas pragaro mašinas paveiksluose. Matykim, kaip tuos ginklus dirba, kaip juos žmonės naudoja. Matykim kaip Amerika karui ruošiasi.

Filmas rodo filmininkas Kazys Motūzas, aiškina radijo žinių komentatorius Jonas Valaitis.

Bilietai po 35c. Vaikams 15 centų.

Paveikslai bus rodomi šiose vietose ir dienomis:

Cliffside, N. J. šeštadienį, kovo 28 d., Kazio Griniaus salėje, 267 Walker St.

Paterson, N. J. sekmadienį, kovo 29 d., Navickienės salėje, 293 River St.

Visur paveikslai pradedami rodyti pusę po 7 vakare.

Tie paveikslai parodys kaip vyksta dabartinis karas ir kokius pabūklus naudoja kariaujantieji.

Lietuvių Radijo D-jos sukaktuvės

Ketvirtadienį, kovo 19 d., Lietuvių Radijo Draugija, vadovaujant J. Ginkui, minėjo savo devynių metų sukaktuves. Tą įvykį paminėti, ketvirtadienio vakara, nuo 7 iki 8 val. per WCNW buvo duodama speciali radijo programa. Programoje dalyvavo: tenoras Alekas Vasiliauskas, solistė p-lė V. Tamkiūtė, dainavo ir gitaru skambino p-lė L. Juodytė, V. Bekeris ir J. Vedegys, ir V. Klimas.

J. Ginkui, sukaktuvių proga, buvo teikti sveikinimai ir linkėjimai. Laiškais gauta 120 linkėjimų. Taip pat gauta sveikinimų telegramais ir telefonais.

Adomas Jezavitas,
Muzikos vedėjas.

Pasiruošė Velykoms

Lietuvių saldainių krautuvė, 495 Grand St., Brooklyne, šiemet ypatingai gerai pasiruošė sutikti Velykas.

Pas Ginkus rasite namie pagamintus iš geriausio šokolado zuikius, kiaušinių, paukštukų ir kitokių dalykų.

Toliau, plušiniai dalykai, dėžutės saldainių, pintinės (beskutės) su saldainiais, Velykoms sveikinimo atviručių ir t.t.

Visi minėti dalykai tinkami Velykų dovanoms.

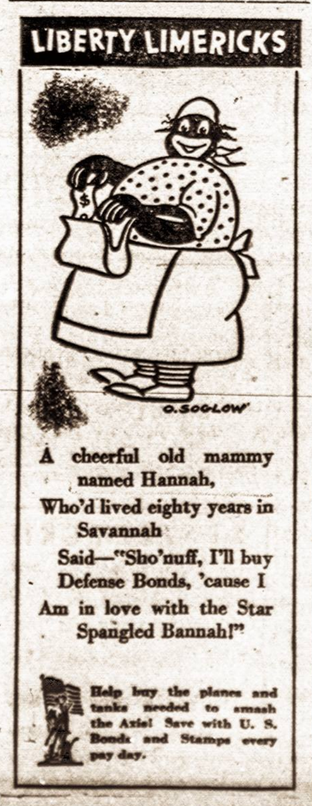

Klinga leidžia naują laikraštį

Šiomis dienomis pasirodė iš spaudos naujas nedidelio formato keturių puslapių laikraštis vardu VADAS. Šio laikraščio leidėjas ir redaktorius yra žinomas laikraštininkas ir visuomenės veikėjas Domas Klinga. Kadangi D. Klinga, kaip jau visiems žinoma, kandidatuoja SLA prezidento pareigoms, tai pirmasis VADO numeris išimtinai skiriamas SLA viršininkų reikalais. Kaipo kandidatas, D. Klinga sako:

"Jei būsiu išrinktas, imsiu tą sunkią atsakomybę ir dirbsiu iš peties, kad padėti SLA reikalus į pilną tvarką. Jei nebūsiu išrinktas, turėsiu ramią sąžinę, nes būsiu atlikęs Susivienijimui pilietinę pareigą..."

Ar šis laikraštis eis ir toliau, SLA viršininkų rinkimams praėjus, D. Klinga nieko apie tai nesako.

IŠ LIETUVOS ŽYDŲ GYVENIMO

Minėjo jubiliejų

Suvalkijos ir Vilkaviškio Workmens Circle 300 skyrius gruodžio 28 d. minėjo savo 32 metinį jubiliejų, Webster Hall. Buvo bankietas ir koncertas. Dalyvavo daug svečių. Kalbėjo rabinas Dovydas Lifšicas, kuris neseniai išsigelbėjęs nuo vokiečių atvyko į Ameriką. Bankietą atidarė p. Gotlibas pasakydamas trumpą kalbą apie organizacijos veiklą.

Šio jubiliejaus proga buvo išleistas specialus spaudos leidinys pavadintas "Mūsų Skyrius," kuriame chronologine tvarka surašytas visas šio skyriaus veikimas, pradedant gyvenimu Suvalkijoje. Koncertinę programos dalį išpildė žymūs artistai ir dainininkai. Taip pat buvo rodomi judomieji paveikslai ir fotografuojami organizacijos nariai ir jų šeimos.

Rūpinasi pagalba

Suvalkijos žydai yra sudarę čia Išimties Komitetą, kuris rūpinasi sušelpti ir pagelbėti tiems Suvalkijos žydams, kurie dabar nacių ištremti į Lietuvą bastosi be pastogės, vargsta ir skursta. Šią žiemą suvalkiečiai turėjo savo konferenciją, kurioje dalyvavo delegatai iš visos Amerikos. Tos konferencijos tikslas buvo suorganizuoti specialų Išimties Komitetą, rinkti aukas ir pagelbėti tiems vargstantiems Suvalkijos žydams. Komitetą sudaro: H. Zeligson—pirmininkas, L. Perlstein — sekretorius, L. Perlow — iždininkas, D. Kaplan — vice pirmininkas. Kiti aktingi nariai yra: J. Hirsch, H. Gotlib, S. Harris, H. Vladkovsky, B. Solinsky, J. Simon, L. Silverman, Ch. Rosenbloom ir G. Rublevsky.

Ragina prie vieningos pagalbos

Mr. Fife, Lietuvos žydų federacijos pirmininkas ragina visus Lietuvos žydus susijungti į federaciją tikslu teikti pagalbą Lietuvos žydams Europoje. Yra daug Lietuvos žydu, kurie bėgdami iš Lietuvos tapo sulaikyti kitose valstybėse ir dabar labai reikalingi pagalbos.

Lietuvos žydų federacija šių metų gegužės mėnesį šaukia konferenciją, kurios tikslas bus praplėsti federacijos veikimą ne tik New Yorke, bet ir visuose kituose Amerikos miestuose. Federacija yra gavusi daugybę laiškų iš Lietuvos žydu, iš kurių matyti, kad reiškiama pageidavimo praplėsti šios organizacijos veiklą ir pagelbėti likusiems Europoje Lietuvos žydams.

G. Harris.

TARZANAS IR TARZELĖ

Edgar Rice Burroughs

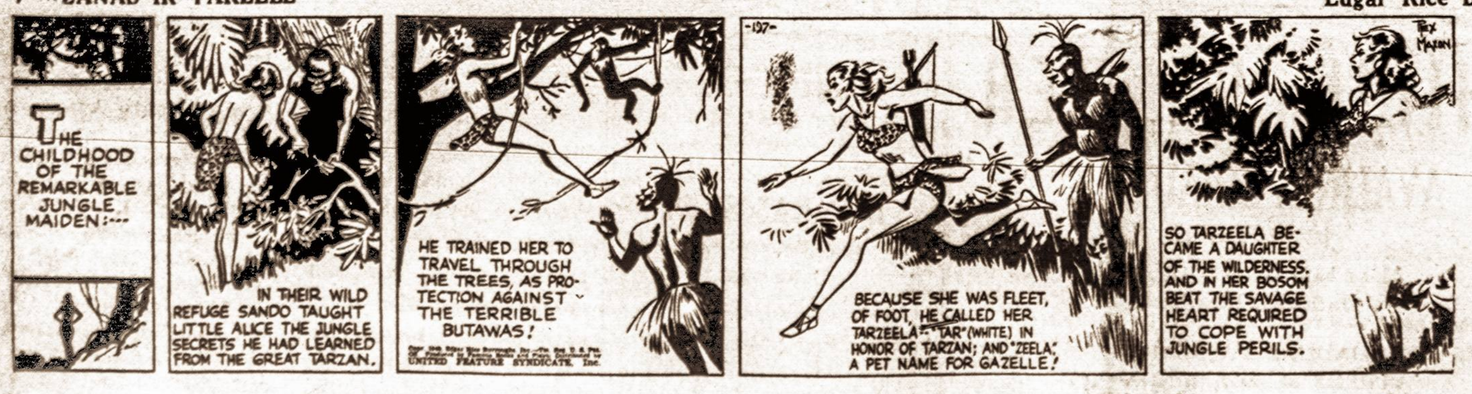

Jaunosios džiunglių mergytės kūdikystė buvo įdomi ir nepaprasta. Pasislėpė džiunglių gilumose Sando išmokino mažąją Alice visas džiunglių paslaptis, kurias jis išmoko iš Tarzano.

Sando išmokino mažąją Alice keliauti medžių viršūnėmis, kad apsisaugoti nuo žiauriųjų Butawas gyventojų, kurie nužudė jos tėvą, motiną ir Alice dar vis po daugelio metų ieškojo.

Mažoji Alice buvo nepaprastai greita. Sando jai davė Tarzelės vardą. "Tar" reiškia baltas — Tarzano garbei, o "zelė" sutrumpintas vardas dėl "gazelės" (stirnos).

Tokiu būdu Tarzelė tapo laukinės gamtos duktė. Jos krūtinėj, kaip ir kitų laukinių gyventojų krūtinėse, plakė laukinė širdis, kuriai reikėjo grumtis su visais džiunglių pavojais.

toliau—žiūrėkite kitame Vienybės numery.